

Fakir halk için aşhaneler açılacak

Başvekil dün Mecliste bu hususta tetkikler yapıldığını söyledi

Ankara 28 (Hususi) — Büyük Millet Meclisinin bu günkü toplantısında, Vakıflar umum müdürlüğü bütçesinin müzakeresi sırasında, Ziya Gevher Etlinin bir temennisine cevap veren Başveki-

limiz Dr. Refik Saydam, İstanbul'da ve belki diğer büyük şehirlerde de, Kızılayla anlaşarak fakir halk için bedava yemek dağıtılacak aşhaneler açılmasının düşünül-

melkte olduğunu söylemiştir. Bu aşhanelerin, önümüzdeki iki aylarından evvel açılacağı anlaşılmaktadır. Meclis, Başvekilimizin bu izahatını tasvib etmiş ve hararetle alkışlamıştır.

Ticaret Vekâleti hububat ve bakliyat tacirleri ile istişarelerde bulunuyor

İstişareler iyi netice verirse yeni mahsullerin mübayaası işlerinde tacirlerin tavassutundan istifade yoluna gidilecek

Ankaradan aldığımız haberlere göre, hükümet, yeni mahsul yılında bütün mahsul fiatları için en makul hadleri tesbit etmeğe çalışmaktadır. Bu fiatlar mevsim sonuna kadar değiştirilmeyecektir. Nitekim hububat fiatları, yağ, dokuma ham maddeleri, yağlı tohumlar fiatları gibi başlıca ana maddeler fiatları bu mülâhaza ile tesbit edilmiştir. Bunlar ya ilân edilmiş veya ilân edilmek üzere-

Ana maddelerin fiatlarını bir birleriyle mütenasib ve uygun seviyede tutmak ve mevsim sonuna kadar bir daha bunları değiştirmek yolundaki mühim iktisadi hareket şimdiye kadar hükümetin diğer mütemmim bir tedbir de hükümetçe satın alınacak veya el konulacak maddelerin tedarikinde bu işlerle alakalı tacirlerin de alakasına ve tavassutunu-

Ticaret Vekili Mümtaz Ölmien

Ticaret Bankası karşı karşıya konulmuştur.

Yapığı mübayaası işlerinde de bütün fabrikaların müştereken teşkil ettikleri yapığı mübayaası ekipleri ile yapığı tacirleri beraber çalışacaklardır. Son günlerde de cenub vilâyetlerinin evvelce zahire ticaretiyle işgal eden tüccar gruplarının mümessilleri Ankara'ya davet olunmuşlardır. Müessesilerle Ticaret Vekâletinde görüşmeler olmuştur. Yakında diğer vilâyetlerden de mümessiller çağrılacaktır. Aynı suretle bakliyat için de tertibler düşünülmüştür. Yurdun türlü bölgelerinden gelen tacirlerle halen Ticaret Vekâletinde görüşmeler devam etmektedir.

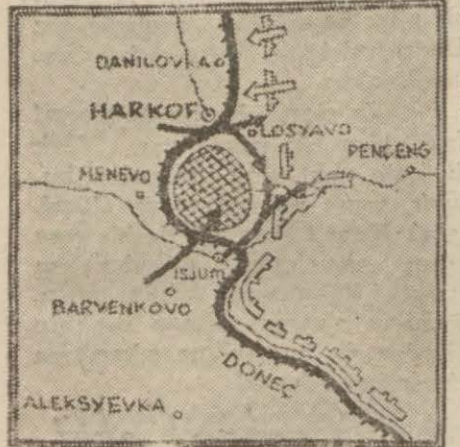
Eğer bu istişareler iyi netice verirse hububat ve bakliyat mübayaası işlerinde alakalı tacirlerin tavassutundan istifade olunacaktır. Müstahsil ile yağ tüccarı ve Türk-

Alman hususî tebliği

Harkofta 165 bin esir 517 tank 1180 top alındı

Çember içine alınan Rus orduları kurtulamadı

Binlerce kamyon, at ve külliyyetli harb malzemesi ele geçirildi

Esir düşen Sovyet kuvvetlerinin Alman kuvvetleri tarafından nasıl kuşatıldıklarını gösterir kroki

Berlin 28 (A.A.) — Alman umumî kararnameyi aşağıdaki hususî tebliği neşretmektedir: Harkofun cenubunda cereyan eden çevirme muharebesi Alman ve-

İtalya Kral ve veliahdine mukabele

Peten İtalya hududundaki kıt'aları teftiş ediyor

General Veygand ve Jiro İtalyan taleplerine mukavemet edilmesini istiyorlar

Londra 28 (A.A.) — Kral Victor Emanuel ile İtalya veliahdinin şimal batı İtalyada toplanan kuvvetleri teftiş ettiklerine aid olarak Romadan verilen haberin üzerinden daha 24 saat geçmeden, Londradan, Mareşal Petainin yarın Chateau-Roux'da toplanan Fran-

Şark cephesinde bir muharebe sahnesi

Sovyet tebliği

"Harkof ve Izyumda taarruzlar tardedildi,"

Vaşingtona göre Ruslar izyum'da bir şehir almışlar

Moskova 28 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 27 Mayıs günü Harkof istikametine, kuvvetlerimiz işgal et-

tikleri mevzileri sağlamlaştırmışlar ve çarpışmalara devam etmişlerdir. Izyum - Barvenkovo istikametinde, kıt'alarımız, düşmanın şiddetli taarruzlarını püskürtmüşlerdir. Cephenin başka kesimlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

26 Mayısta 32 düşman uçağı tahrib olmuştur. Biz 23 uçak kaybettik.

Izyum - Barvenkovo'da

Moskova 28 (A.A.) — Çarşamba akşamı Rus cephesinden gelen ve Moskova merkezli etrafından tekrar yayılan bir radyo haberi, Izyum - Barvenkovo istikametinde Sovyet kıt'alarının düşmana çok büyük kayıplar verdiğini ve bütün taarruzları püskürttüğünü bildirmektedir. Düşman, stratejik önemde meskün bir mahalle taarruz için tanklı öncülerini ileri sürerek hücumu geçmek istemiş de tank savar topusunun yıldırım tesirini gösteren müdahalesiyle çekilmek zorunda kalmış ve düş-

(Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Harkof meydan muharebesi nasıl cereyan etti?

Yazan: Emekli General K. D.

Bu yazı Harkof meydan muharebesinin neticelendiğini bildiren Alman tebliğinin neşrinde evvel sureti cereyanına aid sayıyı dikkaat mütaleaları ihtiva ettiğinden yazılmıştır. Fakat muharebelerin alâka ile okunacağına eminiz:

Bütün dünya, Harkofun doğu ve cenub doğusunda Mareşal Timoçenko emrindeki Sovyet kuvvetleriyle Mareşal fon Book komutasındaki Alman - Rumen - Macar kuvvetleri arasında iki haftadan fazla bir zamandanberi cereyan etmekte olan kanlı halleyi izlemeye ve heyecanlı bir ilgi ile takip etmekte meşguldür.

General fon Manştaynın Kerç yarımadası benzahındaki büyük yarım taarruzuna başladığı tahminen beş gün sonra yani 12 Mayıs-

ağır Alman baskısını tahfif maksadıyla ve İngilizlerin ifadelerine göre bir milyon kişilik, Almanların ifadelerine göre de 20 piyade, 3 süvari tümeni ve 15 zirhlî tümenin mürekkep takriben yarı milyon kişilik bir ordu ile yukarı Doneçten Harkof şarkındaki Alman mevzilerine karşı şiddetli bir taarruz hareketine girişmiş idi ve böyle büyük bir taarruz hareketine pek ihtimal vermedikleri anlaşılabilir. Almanlar biraz gafil avlanırlar gibi oldukları cihetle Mareşal Timoçenkonun kuvvetleri ilk hamlede 70-80 kilometrelik bir cephe üzerinde ilk Alman müdahatada bazı noktalarda bu hattın 10-15 kilometre derinliklerine kadar da nüfuz etmiş idiler. Yalnız, Almanların Kl-

(Devamı 5 inci sayfada)

Parti Grubu bugün toplanıyor

Ankara 28 (Hususi) — C. H. P. Meclis grubu yarın saat 11 de toplantıya davet edilmiştir.

120 milyonluk fevkalâde

Millî Müdafaa tahsisatı

Meclis dünkü içtimanda kanun lâyihasını kabul etti

Ankara 28 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemseddin Günaltayın reisliğinde yaptığı toplantıda, Millî Müdafaa Vekâleti 1942 mali yılı bütçesine 130 milyon lira fevkalâde tahsisat verilmesine dair kanun lâyihasını, orman ve hudud ve sahiller umum müdürlikleri bütçeleriyle devlet deniz, hava yolları ve limanları işletme umum müdürlükleri 1942 yıl bütçesini müzakere ve kabul etmişlerdir.

Meclis yarın saat 15 de toplanacaktır.

Münhal olan meb'usluklar

Parti, namzedlerini bugün ilân edecek

Ankara 28 (Hususi) — Dokuz münhal meb'usluk için önümüzdeki Pazar günü muayyen vilâyetlerde kısmî seçim yapılacaktır. C. H. P. namzedlerini yarın akşam ilân edeceklerdir.

İktisad ve Ziraat Vekilleri Mecliste izahat verdiler

İktisad Vekili kömür meselesini izah etti

Ankara 28 (A.A.) — B. M. Meclisinde İktisad Vekâleti bütçesinin müzakeresi esnasında, Esad Özoğuz «Kars», Kars vilâyetini alâkadar eden el tezgâhı ile petrol meselesine temas ederek vilâyetin ihtiyacı nisbetinde hiç olmazsa her kazaya birer veya ikişer el tezgâhı gönderilmesini ve Rize vilâyetinin Mapari nahiyesinde sahilden üç mill mesafede mevcudiyeti, gösterdiği emarelerle anlaşılabilir petrol sahası üzerinde şimdiye kadar bir teşebbüste bulunup bulunmadığı

(Devamı 4/1 de)

Ziraat Vekili ormanlardan istifade edileceğini söyledi

Ankara 28 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında Vakıflar umum müdürlüğü bütçesinin müzakeresi sırasında doktor Abdülkadir Kemal Beyazid (Marş), umum müdür lüğün eski vakıfları satmak suretile toplanan paralardan velev cüz'i dahi olsa bir kısmını vakfın satıldığı mahallin imar işlerine sarfetmesi temennisinde bulun-

Vakıflar umum müdürü Fahrî Kiper kürsüye gelerek satılan va-

(Devamı 4/1 de)

Kıyasıya para harcıyanlar

Prof. doktor Süheyl Ünverin düşünceleri

"Kötü insanlara ne vergi, ne ceza, hiçbiri tesir etmez. Bunlar ancak kendi cezalarını kendileri verebilirler,"

Nisbetsiz şekilde kazanan ve kıyasıya para harcıyanlar hakkında Prof. Dr. Süheyl Ünver cevap veriyor, meseleyi umumî ve ahlâki cepheden inceleyor.

Profesör Doktor Süheyl Ünver

Prof. Dr. Süheyl Ünverin düşünceleri: — Büyük yüksek fikir adamı-

rimizin bu hususta mütalealarını dikkatle okudum ve müstefid oldum. Ben de onlar gibi bu bahse ahlâki noktadan tema edeceğim, Her asırda, geçen asırlarda ve gelecek yüzyılda asırlar sonra insanlar daima iki kısım olacaktır. İyi ve fena. Belki bunların yüzde nispetleri azalıp çoğalacak, fakat daima bulunacaktır. Aradaki sınıfı ben esasen hiçbir tarafa sokmam, zira onların şahsiyetler yoktur. Bu neden böyle oluyor? Bugünkü insan daha inkişafının çocukluk devresindedir. (Devamı 5 inci sayfada)

Hergün

Harb, politika
Ve propaganda
Oyunları

Ekrem Uşaklıgil

Radyoda Londradan verilmiş bir telgraf haberini dinliyorsunuz:

Mühver ordusu Afrikada saldırıya geçti, kuvvetli bir hava filosu Tobruğu bombaladı, kuvvetli bir tank kolu da Tobruğun 60 kilometre cenebünden, iki orduya yekdiğerinden ayrılan boş sahaya doğru ilerlemeye başladı, diyorlar. Bu, bir olaydır, söylenene inanamazlık edilemez, mademki filo bombalarını salıvermiş, mademki tank kolu çöle ilerlemeye koyulmuş, hâdiseye gözünündedir.

Muharebenin aldığı şekli hakkında yeni tafsilât gelmemiş, fakat alabileceği şekli üzerinde muhakeme kuvveti işlemeye başlıyor:

Tobruğun 60 kilometre cenebu çölin tam ortasına rastlar, burada kaç tane su kuyusu varsa hepsi de İngiliz kuvvetlerinin elindedir. Üstelik ısı gölgede 50 derecedeyi bulur. Susuzluğun vereceği acıya sıcaklığın vereceği acı da eklenirse görülür ki, bu sahada geniş ölçülü bir hareket mümkün değildir, diyorlar.

Fakat bu sahada mümkün olmayan geniş ölçülü hareket Afrikadan bir başka sahasında mümkün olabilir mi?

Hâdiseyi haber veren telgrafın muharrirleri düşünmektedirler:

Almanlar Girid adasında askerî tahkimat yapıyorlardı, belki geniş ölçüde paraşütçü yetiştiriyorlardı, hava yolu ile İngiliz hatlarının arkasına inmeyi denemeleri mümkündür, diyorlar.

Harb, politika ve propaganda oyunları karşısında insan hafızası mutad kuvvetinden ne kadar kaybetmiş olursa olsun, iki ay kadar evvel gene radyoda Afrika sahasında döviz ihtimalleri incelenirken:

Antik çöle sıcak gereği gibi gelmiş, sonbahara kadar en küçük bir hareket imkânı bile iki taraf için de ortadan kalkmıştır, hükümün verilmiş olduğunu hatırlıyorsunuz. Hüküm düşünülmeden, geliş güzel verilmiş bir hüküm değil, tabiat bilgisine dayanan bir hükümdür, o halde filiyat ile yalanlanmış olmasını insanlarımız Rusyada 40 derece soğuğa dayanmış olmaları hâdisesinde olduğu gibi, bazan tabiat kuvvetlerini de yenebilecekleri şeklinde mi izah etmeli?

Suale cevap vermeye çalışmadan önce Afrika topraklarında döviz ihtimalinin gelecek kıs başlangıcına kadar ka'î şeklinde geçmiş olduğunu dair verilmiş olan hükümün hâdiselerle gerçekleşen yalanlanmasını bekliyeyim, zira normal ölçüyü biraz aşan bir keşif hareketinin karşısında bulunmaktığımız da mümkündür.

Afrika çöllerinde başlayan, yahud kış aylarında başlayacak olan muharebelerden bahsederken, Uzak ve Yakınarıktan gelen İki Mühver ordusunun bir orta noktada yekdiğerine el verecekleri hakkında bir Japon sözcüsünün gene iki ay kadar evvel, gene radyoda yapmış olduğu iddianın da hiç olmazsa şimdilik boş çıkmış olduğunu kaydedelim. Bugün için Japon kurmayı Avustralyayı olduğu gibi Hindistan da bir kenara bırakarak yalnız Çin meselesini ele almıştır. Japonya; devlet adamlarının açılca söylemekten çekinmedikleri gibi düşünüyor ki, ortada bir Çin meselesi kaldığı müddetçe Japon kuvvetlerinin denizde, havada, karada kazandıkları ve kazanabilecekleri bütün zaferler günün birinde bir sabun köpüğü gibi sönebilir. Buna mukabil San-Kay-Çekin idaresinde bulunan Çin yenilerek veya bir anlaş-

Resimli Makale:

Bir garb letimiyatçısı Compte de Garparize mektebin çocuk için bir anne sütü olduğuna kanidir, şöyle der:

«Okul bilgi verir, görme, düşünme, yapma kabiliyetleri verir, terbiyeci ve mühendis yetiştirir, fakat bütün bunlarla insan tam olarak yetmiş olmaz.»

Okul nazari bilgi veren bir müessesese ise hayat ameli bilgi ve mücadele ruhu veren pratik bir mektebdir. Anne sütü çocuk için ancak bir, bir buçuk yaşına kadar lazımdır, ondan sonra normal gıda besler. Anne sütünden mahrum olan yetmiş gürbüz çocuklar bulduğunu da unutmayalım.

Şehir Haberleri

Nakil vasıtalarının yaz tarifeleri hazırlandı

Denizyolları, Şirketi Hayriye, Demiryolları müsterek tarife ve kombine bilet yaptılar.

Şirketi Hayriye ve Denizyolları idarelerinin yaz tarifelerinin tabii kine 1 Hazirandan itibaren başlanacaktır.

Bu defa Denizyolları Şirketi Hayriye ve Devlet Demiryolları idareleri aralarında anlaşarak bilhassa Adalardan gelip boğaza ve boğazdan gelip Adalara gitmek isteyenler veyahud Sirkeci ve Haydarpaşadaki banliyö trenleriyle gidecekler için karşılıklı seferleri gösteren bir tablo hazırlayarak tarifeyle ilâve etmişlerdir.

Bogaziçi tarifelerinde ise bilhassa Üsküdar hatlarına akşam ve sabah saatlerinde hususi seferler konmuştur. Ayrıca karşılıklı seferler konmuş olan yeni tarife üzerine üç idarenin nakil vasıtalarında geçmek üzere kombine biletler ihdasına idareler tarafından karar verilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan tramvay ve tünel idaresi tarafından Ada ve Boğazdan gelecek halkın nakli için 1 Hazirandan itibaren yalnız Pazar günleri tünelin saat 24,15 e kadara çalışmasına karar verilmiştir. Ayrıca Beyoğlu kısmında tünel seferleri karşılıklı olarak Maçka ve Şişliye tramvay seferleri konmuştur.

Askerlik işleri

Şubeye çağrılanlar

Beyoğlu Yerli As. Şubesinde:

Yd. Tbb. Tm. Salâhatin oğlu İbrahîm Bedrettin (49127) nia acele şube ye müracaat, aksi takdirde bakımında 1076 sayılı kanuna göre muamele yapılacağı ilân olunur. (7523.8022)

Fatih Ask. Şubesinde:

1 — İstikâm Tm. Eşref Cafer Oğ. Ali Ceval 30909.

2 — Demiryol Tm. Abdî Oğ. Vefî Beyaz 52990.

3 — Demiryol Tm. Nuri Oğ. Niyazi Durusay 50819.

4 — Muhabere Tm. Teğm. Tarih Oğ. Tabur Dray 44802.

maya getirilerek, Japon nüfuzuna tâbi Çin ile birleştirilebilirse, bu suretle ortaya 600 milyonluk bir sarı, yahud renkli kütle çıkarılabilecek Japonyanın herhangi bir şekilde yenilmesi imkânı kalmaz ve beyaz ırk için artık yapılacak şey Asya sömürgelerine ebediyen veda etmekten ibaret olur. İşte Japonyanın şimdi bir taraftan San-Kay-Çekin kısıtılarak, bir taraftan da anlaşmaya teşvik ederek yaptığı şey budur. O halde daha birkaç ay evvel resmî Japon sözcüsünün kendi menfaatlerine en uygun sahayı unutarak bir hayalden bahsetmiş olmasını neyle izah etmeli? Harb oyunu ve propaganda meydana gelir. Fakat o vakitler Japon sözcüsünü dinliyenler arasında söylediklerine inanılan olmuş muydu? Pek sanmıyoruz.

İstanbulun iki gün susuz kalışının sebebi nihayet anlaşıldı

Su tesisatının ana borusunda vukua gelen arızanın yeri tesbit edildi, bugün öğleden evvel su verilecek

Sular İdaresinin Kâğıthane'deki terkos tesisatının İstanbul kısmında vukua gelen bir arıza dolayısıyla İstanbul semtine iki günden beri su verilememektedir.

İki gün evvel, İstanbul ana borusunda bir arıza olduğu görülmüş, ancak bu arızanın yeri birdenbire tesbit olunamamıştır. Sular İdaresi mübâhassısları tarafından çalışması sonunda arızanın yeri ancak dün sabah bulunabilmiş ve derhal tamirata başlanmıştır. Sular İdaresi Müdürü Yusuf Ziya Ankarada bulunduğundan Müdür Muavini İhsan da

Kâğıthane'ye giderek tamiratın bir an evvel ikmaline nezaret etmiştir. İstanbulun bazı semtlerine dün öğleden sonra birkaç saat az miktarda su verilebilmiştir. Esas tamirat ikmal edildikten sonra bugün öğleden evvel bütün İstanbul semtine eskisi gibi su verilmesine başlanacaktır. İstanbul ana borusundaki arıza üzerine, İstanbul tarafına su sevki için Beyoğlu tarafındaki boruya her zamankinden daha az su verilmiş, bu yüzden Beyoğlu semtinde de evvelki gün ve dün sular az akmıştır.

Yüksek mekteplerle liseler nasıl kamp yapacaklar

Maarif Vekilliği bu sene yüksek okullar ve liselerde yapılacak askerî kampların tarihlerini tesbit etmiş, alâkadarlara bildirmiştir.

Vekâletin dün gönderdiği son bir emre göre evvelce bir ay yapılacak muvafık görülen yüksek okul ve lise kampları 20 gün yapılacaktır. Liselerin 1 ve 2 nci sınıflarında askerî kamplar 3 Haziran Salı günü başlayacaktır. Lise son sınıf talebeleri 2 Temmuzda askerî öğretmen okulları 22 Haziranda, yüksek okulların birinci partisi 6 Temmuzda askerî kamplara başlayacaklardır. Lise kampları gündüzlü, yüksek okulların kampları da geceli gündüzlü olacaktır. Lise talebelerinin öğle yemekleri Maarif Vekilliği tarafından verilecek tahsisatla temin olacaktır.

Diğer taraftan yüksek okullar kampında açılacak kantin talebe birliği tarafından idare edilecektir. Liselerde muvafık olamayan talebenin de bu sene kamplara alınmaması kararlaştırılmıştır.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

1000 Elen çocuğunun memleketimize getirilmesi için Kızılay tarafından girişilen teşebbüsün neticelenemeyeceği anlaşıldı. Bu haberî bahis mevzuu eden Abidin Daver arkadaşımız diyor ki: «Bin Yunan çocuğunu korumak için her türlü hazırlıklar yapılmış olduğuna göre, şimdiki onların yerine bin kimsesiz ve fakir Türk çocuğunu korumamız mühsip ve muvafık olmaz mı? Madem ki bu kadar çocuğu yatıra-

«Para,, piyesinden çıkan davaya bugün bakılacak

«Para» piyesinden doğan münakaşa münasebetile eserin müellifi Necib Fazıl Kısakürek tarafından intihal iddiasını ileri süren Yaşar Çimen aleyhine açılan davaya Asliye 1 inci ceza mahkemesinde bugün saat 16 da devam edilecektir. Bu eserde Nusret Safa Coşkun şahid olarak dinlenecektir. Celsenin hararetli ve münakaşalı geçeceği anlaşılmaktadır.

Küflü piriçler

Halka tevzi edilmek üzere bakallara verilen piriçlerin bir kısmının küflü ve kokulu olduğu görülmüş, bu hususta 28 bakkalın elindeki mallar mühürlenerek tahkikata geçmiştir. Bakkallardaki mallardan alınan örnekler Toprak Mahsulleri Ofisine gösterilmiştir. Ofis bu malların kendi verdiği mallar olduğunu bildirmiş, ancak meydana gelen kokunun altına kalan çuvalarda olduğunu, küflenmekten ileri gelmediğini söylemiştir. Ancak iki küflü nümune üzerinde tetkikat yapılmak tadır.

cak, yedrlp içirecek tertibat hazırdır; o halde bu imkândan istifade ederek muhtaç yavrularımıza dan bin tanesini sefaletten kurtaralım. Aynı zamanda onların talim ve terbiyesi de temin edilmiş, kendilerine faydalı bir san'at da öğretilmiş, böylece bin Türk çocuğunun hayatları gibi istikballeri de kurtarılmış olur.» Biz bu fikrin çok yerinde olduğuna ve mutlak surette tabiki lâzımgeldiğine inanıyoruz, ey okuyucu sen,

İSTER INAN İSTER INANMA!

İki okul

Sabahtan Sabaha:

Bir Vekil iki
Meb'ustan sonra
Bir gazetecinin fikri

Burhan Cahid

Maarif bütçesi Meclisten geçerken yalnız iki meb'usumuzun tenkidine uğradı. Sayın Hasan Âdi Yüceli tebrik etmek gerek. Millî müdafaamız kadar kıymet verdiğimiz maarif işlerimizin tam yolunda gittiğine işaretler. Tenkidi yapan iki meb'usun kuraladıkları nokta benim de bu süttünde sık sık bahsettiğim terbiye ve muâzeret noktası oldu.

Maarif Vekilimizin: — «Ben varım! Niçin? Türk milleti için. Çalışıyorum, niçin? Türk milleti için» prensipi ile yetiştirildiğinden bahsettiği Türk gençliği yalnız bu noktada sık sık bahsettiğim terbiye ve muâzeret noktasında zayıftır. Bütçe müzakerelerinin yalnız bu bahiste hararetlendiğine göre maarif işlerimizin aksayan başka tarafı yoktur.

Maarif Vekilinin son yıllarda sert ve çetin bir terbiye sistemi kurulduğuna ve bunun müsbet neticeleri alındığına dair verdiği izahatla bu mesele de kapanmış oluyor. O halde maarif işlerimizde memleket münevverlerini ilgilendirecek bir dava kalmamıştır. Bir-birimizi tebrik edelim.

Maarif Vekilinin izahları arasında göze çarpan önemli bir noktadır: İnkılâb maarifimizin temel taşlarından biri olarak kabul ettiğimiz köy enstitüleri beklenen tabii neticeyi vermiştir. Bu bilgi kaynaklarında su anda dokuz bin Türk çocuğu yetişiyor. Bu yekün gelecek yıl on beş bine kadar çıkacaktır. Bu kıymetlerin motörül ziraat kalkınmasını desteklemeleleri için alınan tedbir de tam yerindedir. Millî kültürün de, millî müdafaamızın da temeli bu enstitüler olduğuna inanmamız vardır. Bu enstitülere üniversiteden fazla ehemmiyet vermeyiz gerekir. Bize dünya ölçüsünde âlim ve mütefekkirden ziyade memleket bakımında kuvvetli fikir ve iş elemanları lazımdır. Yüksek ilmi hazir ve pişmiş olarak gümrüksüz, dövizsiz, kontenjansız her yerden bulup alabiliriz. Fakat muhtaç olduğumuz teknik bilgiyi, küçük münevverleri ancak kendimiz yetiştirebiliriz. Bunun için tekrar edelim, millî kültürün de, millî müdafaamızın da ana kaynağı bu köy enstitüleri olacaktır. Temenni edelim ki gelecek maarif bütçelerinin büyük fasılları bu hayat ve hareket ocaklarına ayrılmalı. On beş bin değil, yüz on beş bin köylü çocuğunu bu kaynaktan geçirdiğimiz gün memleketin çehresi bambaşka olacaktır.

Son söz olarak benim de Maarif Vekilinden bir ricam var. Türk dili için yeni yeni kelimeler buluyor, yazıp yakıştırıyoruz. Güzel. Fakat Maarif Vekâleti de bir çare bulup gençlerin şûkünden su (ulan) kelimesini sökülüp atsin, ağızdan sırası alınan lise'nin dilinden de bu kelime çıkarılrsa için rahat edecekl!

Burhan Cahid

Eminönü Halkevinde konferans ve temsil

Eminönü Halkevi temsil subesi senenin son temsilini yarın akşam verecek v bu suretle yaz tatiline başlayacaktır. Yarın akşam saat 21 de evvelâ muharrir arkadaşlarımız Nusret Safa Coşkun «San'atte bugünün meseleleri» mevzuu bir konuşma yapacak, müteakiben «Kıbrık budalast» temsil edilecektir.

Beşiktaş Halkevi muhtaç çalışkan talebeyi himaye edecek

Beşiktaş Halkevi sosyal yadim şubei Beşiktaş mntakasındaki orta öğretim müesseselerinde ders yılı içinde üstün başarı gösteren yarımuhtaç talebelere elbise, ayakkabı vesaire vermeğe ve bunları ileride de korumağa karar vermiştir.

Beşiktaş Parti Reisi Zühtü Çubukçuoğlu, dün Kabataş erkek lisesi, Beşiktaş birinci erkek ikinci kız ve Gazi Osmanpaşa orta okullarına giderek ders yılında muvaffak olan talebelerin tesbitini okul talim heyetlerinden rica etmiştir. Bu okullarda çalışkan ve yardıma muhtaç işker talebe Parti Reisine bildirilmiştir.

İcra dairesinden dosya çalıp imha etmiş!

İcra dairesine aid bir dosyayı tatik ederken aşırı ve bitâhare imha eden Nikoli adında bir şahsın duruşması Asliye 3 üncü ceza mahkemesinde dün neticelenmiştir. Suçu, mahkemece 1 sene müddetle hapisle cezalandırılmıştır.

İstanbul borsası

28/5/942 açılış kapanış fiyatları

CEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.22
New York	100 Dolar	129.20
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.365
Madrid	100 Papea	12.89
Stockholm	100 İsviçre Kr.	36.73
Bir altın lira		33.70
24 aylık bir gram külçe altın		457
Ehham ve Tahvilât		
Sivas - Erzurum	2,7	19.80
% 7 941 Demiryolu II		19.50
Anadolu Demiryolu I ve II		52.25
Anadolu Demiryolu Müessesesi		51.50
Anadolu Demiryolu III		52.75
Aslan Cimento		13.05

TAKVİM ● Mayıs

Kümüle sene	29	Arabi sene
1908	Cuma	1391
Mayıs 16	Resmî sene	Hızır 24
1942		
GÜNEŞ		
S. D.	C. evel	S. D.
5 22	13	8 19
09 00		06 47
İMSAK		
S. D.	İktidî	Akşam
5 22	13	8 19
09 00		06 47
Yatın		
S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 11	17 10	20 88
E. 4 32	8 88	12 - 1 58

SAN'ATE DAİR

Kelimelerde hayal

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Geçenlerde hususi bir toplantıda üç beş hanım arasında bir konuşma vardı. Bunun bazı parçalarını ben de işitmiş oluyordum, bir aralık hanımlardan birinin orada hazır bulunmayan bir tanıdıklarından bahsederken kullandığı iki kelime dikkatimi uyardı. Diyordu ki:

— Geçen gün onu gördük. Arkamızdan geliyormuş. Yanımızdan bize bakmıyarak süzüle süzüle geçti ve uzun boylu önümüzde dalgalanarak yürüdü, uzaklandı... Dikkatime çarpan o iki kelime «Süzülmek» ve «Dalgalanmak» oldu. Kelimelere riisnek ve onları eleyerek içlerindeki araştırmak bence pek güzel bir eğlence olduğundan hemen bu iki kelimeye duruldum. İşte şu satırları yazarken kalemimden kayan «elemek» kelimesi, hattâ «kaymak» kelimesi bile üzerlerinde durulacak şeylerdendir.

Kendi kendime zihnimde çevirdim: Süzmek, süzülme, meselâ göz süzmek, hattâ meselâ şu ibarede «geminin iki tarafında martılar yarış edercesine süzüle süzüle uçuyorlardı» derken kullanılan «süzülmek» yürüyüşte de kullanılır mıydı? Halk dili, hele kadınların lisanı en güvenilecek bir kamus kıymetinde olmakla beraber bir kere de lûgat kitabına müracaat etmek istedim. Elimde Semsettin Saminin Türk Lûgatı vardı, itmi'nan ile gördüm ki bunda da süzülme yürüyüş için kullanılmış. Artık dalgalanmak, ve bu yazıyı yazarken kalemimin ucuna takılan «elemek», «kaymak» hattâ şu son satırda araya giren «takılmak» kelimelerini araştırmaya lüzum yok.

Bunlara eş olabilecek takım takım kelimelerin hücumuna ma'ruz kaldım: Yalamak, törpülemek, sızmak, sislemek, burgulamak, kirpilenecek v.s..

Bu kelimelere birer cümlede uydurdum: «Çayın dalgacıkları kenarın kumlarını yalıyor ve akıp gidiyordu», «öyle bir keskin sesi var ki o söylerken sınırlarımın törpülediğini duyuyordum», «duvakların iki tarafından suçunun itirafı sızıyordu», «horosların sesi fecrin sakın havasını şişleyordu», «öyle bir delici bakışı var ki içinde gizlenen şeyleri görmek göğsümü burguluyor denebilirdi», «onun bu sözünü işitince hemen kirpiledim» v.s.

Geçenlerde yazılarımı pek büyük bir zevkle okuduğum ve fikirlerimin, hatıralarımın tuhaflıklarının zenginliğine her vakit hayran kaldığım Burhan Nelek «elemek» masdarının Tükçede muhtelif kullanışlarını kaydediyordu ve bunlardan yüz kadarını bulmuştu. Hep bilinen, her zaman işitilen tabirler; fakat hüner bunları bulup bir arada toplamak ve her birinin ifade havsasına giren ma'nayı tesbit etmekti. Bu muvaffakiyeti gösteren muharririn arkasına takılarak ben de bu yüze yakın tabiri yokladım; ve gödüm hemen hepsinde atmek fikrinden azan bir hayal var. Nitekim yukarıda işaret ettiğim kelimelerde ifade ettikleri fikirde bir hayal gizlemekte ve bu suretle zihinde bir küçük levha tersim etmektedir.

Bu hayal nedir? Sadece bir teşbih... Fakat öyle bir teşbih ki tahsil çağımızda bize teşbihin esas unsurları olarak öğretilmiş olan müsebbeh, müsebbehün bih, vecdi şibih, edatı şibih hep birden silinerek yalnız o kelimenin içinde toplanmıştır.

Yukarıda misal olarak kaydedilen iarelerde eğer teşbihin bütün unsurlarını göstererek tasrih etmek lüzum gelseydi ne uzun ve ne dolaşık cümleler vücuda gelecekti. Buna bedel tek bir kelime ile, kelimenin içinde gizlenen hayal ile teşbihini tamamile ifade edilmiş buluyoruz. Yalnız onu okuyan, işiten bu hayalin teşbih levhasını, kendisi çizmek, onu yazmak, ondan sonra vücuda gelen şeklin zevkine erişmek mecburiyetindedir.

«Süzüle süzüle geçen», ve «uzun boylu dalgalanarak yürüyen» kadından bahsedilirken onun nasıl bir ağır ahenkle akıp gittiği ve endamının ne güzel bir inhina ile, bir kıvrıma ile ilerlediği görülmüş, zihnin içinde o hayale bir can verilmiş olmak lazımdır.

Bu makaleyi yazarken tahattur ettim. Galiba otuz beş sene kadar evvel gene bu bahse, kelimelerde hayal mevzu'na dair bir musahabe yazmışım. «O zaman ne demişim acaba?» merakile uzun araştırmalar neticesinde bu musahabeyi buldum ve tekrar okudum.

Burada saklamıyacağım ki o yazıyı tekrar okumak bende azaba benzer bir duygu uyandırdı: Baştan aşağı ne lüzumsuz, ne yersiz teşbihler yapmışım! O zamanın süs merakı öyle bir maraz mahiyetini almış ki herkesle beraber ben de onun buhranlarına tutularak pek sade ve pek güzel söylemek mümkün olan fikirler sıra sıra dizilen ve ardı arkası kesilmeyen bir talkib ile uzanıp giden teşbihlere boğulmuş. Bugünün dil inkılabından sonra şu eski vazalar bize ne kadar garib geliyor! Dil ile beraber bizde de bir zevk inkılabı hasıl olmuş. Öyle ki o zamanın yazıları şimdi okunurken edatı eski kitaplarının yeni yazı ile telaffuz basılışında lisanı sağdeyirirken fazlasile duyuluyor ve netice olarak hükmüdeyim ki onlar bu-

günün lisanına girince elbette daha iyi oluyor.

Şu küçük istisradan sonra ilâve edeceğim ki o eskiden yazılmış mushabede mevzu'un esası bugünün şu makalesile tamamen mutabaktır.

Bugünün şairlerinde, nasirlerinde kelimelerin hayal kuvvetinden istifade edildiğine tesadüf ediliyor; eğer bu bir fa'ide mukabilinde yapılmış olursa elbette takdire değer. Edebiyatı cedide devrinde de böyle idi. O zamanın gençleri, garb edebiyatından sirayet eden bir rağbetle kelimelerin hayal kuvvetine fazlaca düşkünlük gösteriler ve bunun neticesile hiçbir yeniliğe tahammül edemiyen eskiliğe sadakat bağlılarını kıskırtırlardı.

Fikret ve Cenab ile onların arkasına takılanlar, hattâ nasirler bu yüzden ne ağır istihzalara, ne acı tezyiflere uğramışlardı.

Onlar daha ziyade kelimelerin hayal lütfunu vesfi terkiblerde ararlardı ve bunlarda her şeyden ziyade yeni bir fikrin, o zamana kadar kullanılmamış bir vechi şibihin sıkıştırılmasında hüner gösterirlerdi; işte asıl bu hüner idi ki muhalifleri kudurtmak için kifayyet ederdi.

Bir fikrin, bir şeklin makbul olabilmesi için onun mutiaka eskiler tarafından kullanılmış olmasına istinad eden bir iman vardı. Onlardan birinin herhangi bir kasidesinde, bir gazelinde görülen bir hayal sanki gökten nâzil olmuş mu-kaddes bir ayet hükmünde idi; ve onların dışında bulunan bir yenilik tekfire müstahak bir günah kabulünden sayılırdı.

Eskilerin güzelliklerini inkâr etmek kasdında olmayan, ve Nef'ilerin, Bakilerin, Nabilerin; hele onlara nisbetle yepyeni hayallerle zuhur eden Şeyh Galibin muhalifler kadar hayranı olan edebiyatı cedide erkânı ancak kendilerinde de, aynıle eslâmı yaptıklarına benzeyen yenilikler icadına salâhiyet bulmak cesaretini gösteriyorlardı; nitekim bugünün yenileri de aynı salâhiyetle aynı yenilikleri göstermek cesaretindedirler. Yetişir ki bu cesaret Türk edebiyatına taze kuvvetler getirebilsin.

(Devamı 4/2 de)

S P O R

Admira takımının maçları

Alman takımı ilk maçını Fenerbahçe ile, son maçını da Galatasarayla yapacak

Viyananın Admira futbol takımı Cumartesi sabahı şehrimize gelecektir. Evvelce hazırlanan programda tadilat yapılmıştır. Misafir takım ilk maçını Pazar günü Kadıköyde Fenerbahçe ile oynacaktır. Admira takımı bu maçtan sonra Ankaraya gidecek, 3 Haziran Çarşamba günü Ankarada bir maç yapacaktır. Admira futbol takımı bu maçtan sonra İstanbula gelecek ve üçüncü defa olarak 7 Haziran Pazar günü Kadıköyde Galatasa-

rayla karşılaşacaktır. Alman takımı şerefine Cumartesi günü akşamı Ayazpaşadaki konsoloshane binasında bir çay ziyafeti verilecektir.

Hakemler çağırılıyor

Bölge Atletizm Ajanlığından: Aşağıda isimleri yazılı olan atletizm hakemlerinin 31 Mayıs Pazar günü saat 14 de Robert Kolej, sahasında bulunmaları rica olunur (Devamı 6 ncı sayfada)

"Son Posta,"nın bulmacası: 13 - (11)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Kutublar, dan beri (5), Büyük felâket (4).
- 2 — Delil, ipucu (5), Akıl (4).
- 3 — Bir mix, rahli saz (8).
- 4 — Uzak nidası (2), Kalbur (4).
- 5 — Övmekten emir (2).
- 6 — Almanca evet (2), Basılmış (6).
- 7 — Bir teessüf nidası (2).
- 8 — Azık, kat (6), Adale'in ku, ruluğu (3).
- 9 — Şöhret (3), 10 — Sinema perdesi (5), Aldı noksan (4).

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Plân (4), Orta değil (3).
- 2 — Telmih etmek (3), Uygunluk, Düzen (5).
- 3 — Bir kadın elbisesi (5), Geniş değil (3).
- 4 — Trakyada bir nehir (4), Alâmeti farika (4).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

5 — Sonuna bir «N» gelirse Musevî ismi olur (3).

- 6 — Tuvalet eşyasından biri (7).
- 7 — Vazifeden çıkarmak (4).
- 8 — İstanbulda bir semt (10).
- 9 — İlâve (2).
- 10 — Baska (3), Tesbit edilmiş satış fiiali (4).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 118

PATRONA HALİL

— Abdi reis'in vezaretle kaptanı denya nasbedi-diği doğru mudur sultanım?

İbrahim Paşa kendisine bu derece yarar hizmetler gören adamdan zerre kadar şüphelenmediği aklına bile gelmediği için gülümseye gülümseye başını salladı:

— Belki efendi, Abdi reis paşa olmuştu.

— Donanmayı hümayuna şu saat va'iyed edecek midir?

— Arz odasında bize intizar eylerler. Tedbir söyleşüp karar verdikten sonra donanmaya el koyması emri mukarrerdir efendi.

— Donanmayı hümayunu Sarayburnu mukabelesine çeküp derununda bulunan levendler ile şevketli padişahımız efendimizi müdafaa mümkün olmaz mı?

İbrahim Paşa takdirle bakıyordu:

— Anı biz dahi düşündük efendi. Sarayburnuna kâfi levend celpedilecektir.

Dedi, ayrılmak için davrandı. Abdülhamid efendi paşayı bir daha önledi. Bu sefer ihtiyar adamın gözlerinde açık bir endişe vardı:

— Sultanım, padişahımız uğuruna ifa edilecek yeni hizmetler bulunduğuna sureti halden anlaşılır. Eşkiya içine sokulup hakiki vaziyetlerini öğrenmek ister misiz?

Sadrâzamın yüzü buruştu:

— Çok asirkârdır efendi.

— Yok sultanım, bizim için kati sehil olur idi.

Sadrâzam ihtiyarın iki elini birden kavradı:

— Ya gider misiz? Ya ol mühlîkeyi dahi göze alur musuz?

Köse hekim bir kelime ile kestirip attı:

— Belki, bir şart ile.

İbrahim Paşa bağırdı:

— Söylen imdi. Şartınız nedir ve ne istersiz?

İhtiyar adamın çok ağır ve yapılmaz bir şey istiyeceğini sanıyordu. Fakat şu anda İbrahim Paşadan ne istese vermeğe hazır. Gani efendi manalı manalı tebessüm etti:

— Mührü şerifinizle memhur bir vesika sultanım.

Paşa çabuk çabuk cevap verdi:

— Verelim, nasıl vesika istersünüz?

— Dilediğiniz anda sarayı hümayunun bilcümle kapılarında müstakillen girip çıkabilmek emri...

Üçüncü Ahmedin parmakları elmas ve pırlanta yüzüklerle dolu, kıranta sakallı damadı hiç tereddüd etmeden köse Abdülhamid efendiyi kolundan kavrayarak arz ağaları odasına doğru çekti:

— Gelin imdi.

— Nereye sultanım, bizi huzuru hümayuna mı götürürsünüz?

— Yok, arz ağaları odasına.

Hızlı hızlı ilerlediler. Abdülhamid efendi aralıktaki kaldı. İbrahim Paşa odaya girip birkaç dakika kaldıktan sonra çıktı. Elinde altı veziriazam mührü ile mühürlü bir pusula çıkıyordu. Köse he-

kim, gözleri parıl parıl yanarak baş kesti, tezkereyi almak için elini uzattı. Sadrâzam tatlı tatlı gülümsedi:

— Buyurun efendi. Gece ve gündüz dilediğiniz anda sarayı hümayuna sual ve cevabsız girebilir ve bizi görebilirsiniz. Haydi, Allahütaala muininiz olsun!

Abdülhamid efendi parmakları titreye titreye emri aldı:

— Hizmetimiz derecesini çoğaltmadık eyüce anlar ve takdir buyurursuz sultanım.

Sadrâzam bir şey söylemeden ağaları odasına girdi, ihtiyar adam Babussüadeye doğru yürüdü. Kapı kemerine yaklaştığı zaman ardına dönüp İbrahim Paşanın girdiği odaya doğru baktı, dudaklarında şeytan bir tebessüm gerildi:

(Arkası var)

Belediye Sular İdaresinden:

- 1 — İdareimizce sarı madenden 120 adet muhtelif eb'atta numunesi gibi vana tıj ve somunu dökürülecektir.
- 2 — Sarı döküm hurdası idarece verilecektir.
- 3 — Dökülecek vana tıj ve somunları idarenin atölyesinde işleneceğinden yalnız döküm için fiyat verilecektir.
- 4 — Vana tıj ve somunu numuneleri idaremiz levazım servisinde görülecektir.
- 5 — Bu döküm işi üzerine almak isteyenlerin 2 Haziran 1942 Salı günü saat 12 ye kadar bir mektupla flatlarını Taksim Sıraservilerdeki idare merkezine göndermeleri. (5866)

Devlet Damiryolları İşletme U. M. de

Muhazemen bedeli (10.000) on bin lira olan 20 ton Dekistrol 11/6/1942 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında toplanan Merkez 9 ncu Komisyonca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (750) yedi yüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellim ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (5847)

Muhammen bedeli (5400) lira olan muhtelif eb'ad ve evsafa 1500 Kg. pi rınc kaynak teli (5.6.1942) Cuma günü saat (15.30) on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (405) liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14.30) on dört otuza kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5622)

«Son Posta» nun edebî romanı: 8

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Vedada gelince; aralarında sayılmakla bitip tükenmeyecek farklar vardı. Vedad, haşin, serseri ruhlu, biraz musiki istisna edilirse, hiç bir şeye karşı istidadı ve kabiliyeti olmayan bir genç... Mekteble, dersleriyle arası, Semahatle olduğu kadar açık. Bu hali daima ailesine endişe ve ızdırab vermekte. Vedad, neden hoşlanır, Vedad neyi sever, Vedad ne oimak ister bilmez.

Yalnız müstehzi ve mağrur. Bunları ne besler? Hiçbir meziyeti, hiçbir fevkalâdeliği olmayan, lâalettayın bir insan nasıl mağrur ve müstehzi olabilir? Etrafına hayret veren de budur. Vedada, güzel denemez, çirkin de sayılmaz. Kadınlar onu çok tipik bulurlar. Daima gururun emrinde çatak duran kaşları, hayrettir, zeki insanlara mahsus derin bakışlı gözleriyle, karşısındaki onu olduğundan çok başka gösterir. Onun çağındaki gençler, çok romantik oldukları halde, Vedadın gönül meseleleriyle de alakası yoktur. İç âleminde, dış hüviyetine aksettmiş bir tarafını bulmak kabîl değildir.

Çocukluğunda tahammül edilmez derecede yaramazdı. Babası, yaramaz çocukların zeki ve istidatlı oldukları hakkındaki nazariyeleri inanarak ümidini onun bu çağlarına saklamıştı. Fakat Vedad, gün geçtikçe, haşin serseri ruhlu, serazad bir insan oluyordu. Ailesini teselli eden tek nokta, bütün bu hareketlerinde terbiye hududlarını aşmamasıydı. Bir de bu hudud tecavüz edilse, Vedad tahammül edilmez bir insan, aile için bir yüz karası telâkki edilecekti. Bütün zâfi kadınlara karşıdır. Gururu ve istihzası da belki bu memhadan besleniyor. Onda bu zaaf, hislerini törpülemek için âleminin sesini dinlemek gibi bir fayda temin etmiyor. Becerikli, lâkin maymun istihab. Kalbi ile dili arasında hiçbir anlaşma mevcud değil.

Konuştuğu kızlara mükemmel aşk masalları okuyabiliyor. Fakat bir kadına tahammülü en geç 15 gün. Onun yaşındakiler, sevgiilerine göz yaş dökerler, onun yaşında, sevgililerini rüyalarında görür, yastıklarını göz yaşlarıyla ıslatırlar; onun yaşındakilerin yüzlerinde bu çağların hafif solukluğu, gözlerinde dalgınlığı, kâblelerinde tatlı ızdırabı vardır. Onun yaşındakileri bir sevgilinin hayali oyalar. Bu çağların aşkı gencin ruhi yapılışında, karakterinde müsbet tesirlerini gösterir. Sevenler, sevebilenler dünyanın en iyi insanlarıdır. Aşkın yapıldığı, yıkılışından üstündür. Sevgi, en kirli ruhları yıkayan, en ölü ruhları canlandıran en kuvvetli bir amil. Tahrir ve edebiyat vazifesinden sıfır alan delikanlıya, yankı aşk mektubu, hülyalı şiirler yazdırtan nedir? Aşk tabiat sevgisini yaratır, bu sevgi insan karakterinin terkihi arasına girer, onu hüsranda olsa, bıraktığı enkaz arasında işe yarar his kırıntıları, şahsiyetin inşasında malzeme hizmet görecektir tecrübeler, hatıralar bırakır. Ayın parlaklığında, gök yüzünün yıldızlarında, denizin mavisinde, toprağın yeşilinde, sevgilinin hayali vasıtasile kendine bir yakınlık bulan insan bütün hüsnunetinden sıyrılır. Tabiatle kadını ya aynı zamanda, yahud birbirleri vasıtasile severiz. Vedad, yemyeşil ve masmavi bir dekor ortasında doğmuş, büyümüş yetişmiş olmasına, içinde bulunduğu çağın bütün çılgınlığına rağmen, ne tabiat vasıtasile kadını, ne kadın vasıtasile tabiatı sevebildi. Bunun için haşındır, bunun için kabadır, bunun için asabiyülmizadır, bunun için ruhsuz, bunun için müstehzidir. Onu kadınlara yaklaştıran bir sevki tabiidir. Asil hislerle embalaaj yapılmamış bir aşkılık duygu.. Hanî muhitin, hanî dekorun, hanî ailenin tesiri? Böyle bir şey yok. Tabiat, yarattığını bir

maddei iptidaiye halinde bırakıyor, «Şahsiyetini kendin yapacaksın, kendi kendini yaratacaksın!» diyor.

Çünkü etrafına bu ruh makyajını yapabilmek için bütün boyaları ve vasıtaları koymuştur. Adamına göre, bunlardan birinden birine müracaat edilecek. Bazı insanlar için kuvvetli müessirler lâzım. Vedad belki de, bir eser halinde ortaya çıkabilmek için, farkında olmadan böyle bir kuvvet bekliyor. Evet, bir bardak suya damlatılmış bir damla kan gibi bütün rubunu birdenbire değiştirecek bir müessir... Bu yaşta bir delikanlı bunu bilmez, beklemez. O gelirse kendisine gelir; ya erken, ya geç... Her insan için hayatta maddî ve manevî bir müessir mukadderdir. Ya aksülâmeli müsbet olup çıkaracak, ya menfi olacak, batırarak.

Vedadın tek zaafını kadın teskil ediyor. Çocuğun oyuncuğa olan alakası gibi. Çocuk, oyuncuğın rüyasında da görür. Vedad için kadın bir an hatırlanmağa bile değmez. Değen bir tarafı varsa, ya biçimli bacakları, yahud hararetli dudaklarıdır. Hiçbir aşk macerasının hatırasını hafızasının not defterinde tutmağa muktedir olamıyor. Eğer çılgın bir ihtirasla tutuşmuş ise, gözünde canlanan, kuvvetli yaşanmış bir aşk sahnesidir. Flörtleri köyün belli başlı dedikodusu... Kadının, bu bakımdan dile düşünmüş erkeklerle garib bir incizabı vardır. Genç Don Juanın hergün için yeni bir kahraman buluşunun sebeblerinden biri belki de bu... Semahat, ona hiç bir arzu vermiyor: Çünkü, kendisinden kuvvetlidir. O da, icab ettiği zaman, hislerine gururla istihzayı koşuyor. Hem de kendisinden çok daha ustalıklı... Bu genç kız kendisine her bakımdan faik

(Arkası var)

İktisad Vekili kömür meselesini izah etti

(Başaraktı 1 inci sayfada)

ve tetkikat yapılmışsa ne gibi neticeler alındığı hakkında izahat verilmesi.

Ziya Karamürsel «İstanbul», İstanbul'da kömür tevzi işinin düzeltilmesini ve İstanbul halkına verilecek olan kömürün hiç olmazsa ailenin nüfuslarına göre tevziini temin için lazım gelen tedbirlerin şimdiden alınmasını rica etmişlerdir.

İktisad Vekili Sırrı Day ileri sürülen müracaatlara cevaben şu demekte bulunmuştur:

«Efendim, bütçenin heyeti umumiyesi üzerinde konuşulurken Berç Türker arkadaşımız İktisad Vekâleti işleri arasında bilhassa kömüre temas ettiler ve kömür istihsalının emniyet altında olup olmadığı, direk taşımanın durumu hakkında izahat verilmesini icab ettirecek sözlerden sonra taş kömürü ile odun ve odun kömürünün ve linyitin münasebetlerinden bahsettiler.

Kömür meselesi

Zonguldak'taki kömür istihsalı, şüphesiz defaatle arzettiğim gibi, bütün vekâletleri alakalandıran ehemmiyeti bir mevzu halini almıştır. Bu kömürün istihlak mahallerine nakil ve tevzi de aynı ehemmiyeti haizdir. Vaktile gayet az miktarda istihsal ettiğimiz kömür, memleketin ihtiyacına cevap verdikten sonra harice de ehemmiyetli miktarda çıkarılmasına imkân verirken geçen iki sene zarfında her sene 3 milyon tonu bulan yani satılık kömür olarak iki milyon tona yaklaşan istihsalımız muhtelif sebeplerle memleketin artan istihlakına ancak cevap verilebilmiş ve bu seneye stokla girmek imkânı hâsıl olmamıştır. Bânealeyh, hükümet bu meyanda bendeniz ve diğer arkadaşlarım kömür istihsalının haiz olduğu ehemmiyeti gözönünde tutmaktayız. Ve bütçe encümeninde de çok etraflı olarak izah ettiğimiz gibi her birimiz üzerimize terettüb eden vazifeleri vaktinde ifa etmek için azami gayret sarfediyoruz. Bütün müştehliler karşısında bu seneyi sıkıntısız geçirmek ümid ve kanaati içinde bulunuyoruz.

Garb Linyitlerinden azami isti-

fadeye çalışmaktayız. Linyit işi hükümetimizin en başta gelen işlerden birisi olmağa namzettir. Mahaza garp linyitlerinin günde 1000 ton ithal edilmeğe başlanmıştır.

Mahaza vesait bulabilirse ağaçlı kömürlerinden istifade etmek bize inşirah verecektir. Karabük madenlerinde, dekoviñ hattı ferşiyatı için lazım olan demirin yapılmasına imkân olabilecektir. Mahaza ne olursa olsun bu kış ağaçlı kömürlerinden istifade etmek imkânı olacağıni umuyorum. Bu vaziyet karşısında ve bilhassa petrolün memlekette tesahin vasıtası ve ev mahrukatı olarak kullanılmasına imkânı olacağına göre ev mahrukatını Zonguldak kömürüne hasretmek zarureti karşısında bulunuyoruz. Zonguldak kömürü ev mahrukatı olarak kok halinde kullanılıyor. Elimizdeki kok-Sömikok ve Karabük kokları ki, 100.000 ton radesindedir. Evvelce bu miktar ihtiyacımıza fazla gelmekte idi. Şimdi ihtiyacımızı karşılayacak miktarda sayılmaz. Bu itibarla eskiden olduğu gibi odun ve kömürünün icabeden yerlerde mebzulen bulundurulmasını temin edici tedbirleri hükümet nazarı itibara almış ve İstanbul'da iki buçuk milyon sermayeli bir odun ve odun kömürü tedarik ve tevzi müessesesi açtığı gibi İzmir'de de gene öyle bir müessese vücuda getirmek kararını vermiştir.

İstihsalın iyi gitmesine ve halen istihsalı tehdid eden bir tehlike mevcut olmamasına rağmen müstakbel kömür istihlakının tanzim edilmesi zarureti karşındayız. Bunun için hükümet tevzi edilecek kömürlerin tahsis edildiği mahallede sarfını temine mecbur olacaktır. Ümid ediyoruz ki alınan ve alınacak kömür tevzi işi tanzim olunacaktır. Abdürrahman Demirdağ «Trabzon» efendim kömür fiyatlarının tabii kömür fiyatı derken maden kömürü ve koktan bahsediyorum. Kömür fiyatlarının fiyat artacağına dair şayialar vardır. Hükümet bu hususta ne düşünüyor? Hükümetin bu hususta alınmış bir kararı var mıdır?

İktisad Vekili Sırrı Day «Trab-

zon» efendim, bu cihet bütçe en-

cümeni mazbatasında tasrih edilmiştir. Gayet mühim bir madde olmak itibarile kömür fiyatlarının mümkün olursa eski fiyata kalmasını ve mümkün olmazsa yapılacak zamanın umumî hayatı tazyik etmeyecek şekilde olması hükümetçe iltilizam edilmektedir.

Abdürrahman Naci Demirağ «Sivas» bilhassa mahrukat meselesi için sormuştum. Kok fiyatlarına bir zam kabul edilmiş midir? İktisad Vekili Sırrı Day, devamla arzettim. Başvekilimiz hükümet reisi olarak bütçe encümeninde verdikleri izahatla kömür fiyatının tesirleri bazı mahdud işlerde mahsus olabileceğini söylemişlerdi. Yani kok fiyatlarına zam apılamıyacağımı söylemişlerdi.

Durak Sakarya «Gümüşhane», İktisad Vekilinin şarka tevzi edeceği kömür ve mahrukat nerelerde satılacaktır? Bunlar her yerin ihtiyacına göre satılacak mıdır? Yoksa bir merkezde mi satılacak? Eğer böyle olursa halk yaradı. 15 liraya tonunu getiremezler. Bunu sormak istiyorum. Sonra müsaade-riyle şunu da öğrenmek istiyorum ki ormanda daha ağaç kesilmesine müsaade edilmemiş midir? Öyle söylüyorlar.

İktisad Vekili Sırrı Day «Trabzon» bu Ziraat Vekiline sorulabilir.

Durak Sakarya «Gümüşhane», ötekine cevap veriniz.

İktisad Vekili Sırrı Day «Trabzon», büyük şehirlere bir merkezden dağıtılamaz. Tabii muhtelif yerlerde tevzi olunacaktır.

Durak Sakarya «Gümüşhane», yani muhtelif yerlere gidecektir. Bunun zapta geçmesi iyi olur.

Nazım Poroy «Tokat» ağaç meselesi üzerinde biraz daha emniyetbahş malûmet verebilir misiniz?

İktisad Vekili Sırrı Day «Trabzon» ağaçtan maksadınız direk midir?

Nazım Poroy «Tokat» evet, direk meselesi.

Vekil bu hususta da izahat vermiş ve 50, 60 bin metre mikâbı bir stok temin edildiğini söylemiştir.

Esad Özoğuz «Kars» iki mesele arzedeceğim. Biri Kars vilâyetini a-

lakadar eden el tezgâh meselesi. Biri de petrol meselesidir. El sanatlarının inkişafına yardım etmek için bütçeye tahsisat konduğunu görüyorum. Kars vilâyeti melûmuâh-niz 300000 nüfusu havi bir vilâyet. Tir 8.9 kazayı ihtiva etmektedir. Geçen sene gittiğim zaman yalnız vilâyete aid olmak üzere bir el tezgâhı gönderilmiştir.

İktisad Vekili Sırrı Day «Trabzon» Kars me'usu saat pey arkadaşım Kars vilâyetine dağıtılması icabeden tezgâhları bahsettiler. Zaten Kars 941 senesi bütçesine konan tahsisata temin edilen tezgâhların Almanyadan ve diğer memleketlerden getirme imkânını bulduğumuz nevakısı tanımlanmış ve Hazirandan itibaren dağıtabileceklerdir. Tabii bu meyanda Kars da nazarı itibara alınacaktır.

Esad Özoğuz «Kars» teşekkür ederim.

İktisad Vekili Sırrı Day devamla petrolden bahsettiler bendenzin Rize'de petrol olduğundan şânsen malûmatım yoktur. Bu hususta biraz evvel benimle de görüştüler. Herhalde Vekâletteki arkadaşlarımızın makûmatları vardır. Bunu da tetkik ve takib edeceğimi arz ederim.

Ziya Bey arkadaşımız, İstanbul'da kömür tevziatını intzamsızlığını temas ettiler. Bu iş vesikaya bağlanmaz veya bağlanmazsa ve nihayet miktarı az ve alıcısı da çok olursa bu hususta nasıl intizam temin edileceğini takdir etmek kolaydır. Kömür tevzi müessesesinin başında bulunan kimseler olmakla beraber her huusta muvaffak olduklarını da iddia edecek vaziyette değilim.

Vekil eski ve yeni vaziyetini hulasasını yaptıktan sonra demiştir ki: İstanbul'un geçen kış geçirdiği kömür bühranı, kendilerinin de işaret buyurdıkları gibi evvelki sene 70 bin ton kok gönderdiğimiz halde bu sene 100 bin tona yaklaşmış olmasına rağmen o muntakalardaki askerî ihtiyaçların da buradan temin edilmesi yüzünden ve kışın şiddetli olmasından dolayı yetişmemiştir. Aynı zamanda odun ve odun kömürünün çok eksik olması da buna âmil olmuştur. İstanbul'a icab eden kömür fazla-

Ziraat Vekili ormanlardan istifade edileceğini söyledi

(Başaraktı 1 inci sayfada)

kırlardan alınan paralarla en ziyade vakfa hizmet edecek, iradî daha fazla ve idaresi daha kolay olacak yerlerde bir takım inşaata harcandığını, yaptırılacak binalar için vakfa daha elverişli yerlerin tercih edildiğini, Maraş da bu şeye dahil olursa tek tek cinetine gidileceğini, imaretler işine gelince, hâlâ İstanbul'un dört yerinde 400, 500 fakire mümkün olduğu kadar sıcak yemek verildiğini, ayrıca Manisa Akhisarındaki gibi vakfi doğrudan doğruya oraya tahsis edilmiş imaretler bulunduğunu, İstanbul ihtiyacına göre bütçenin daha çok bir para ayrılmasına müsaade olmadığını, ancak mülhak vakıfların bir kısmında mahallî sarfı kalmamış paraları toplamak ve bunun için sarfetmenin idarece muvaffık görüldüğünü beyan etmiştir.

Devlet hava yolları bütçesinin müzakeresi sırasında, Ziya Gevher Etili (Çanakkale), ayrılan bütçenin azlığından bahisle gelecek yıl bütçesinde daha fazla bir tahsisatın ayrılması ricasında bulunmuştur.

Orman umum müdürlüğü bütçesinin müzakeresi sırasında, Abdin Binkaya (Kastamonu), Kastamonu ormanlarında yapılan yaralamaların önüne geçilmesi, ormanların korunmasını rica etmiştir.

Siran Tekeli (Seyhan), bu yıl mahrukat yüzünden çekilen sıkıntılara temas ederek kanun maddesinin tabükini, verilen maktaların erkenden verilmesini ve müna-kalat vekâletinin bilhassa mahrukat nakleden vapurlarda tenzillât yapmasını teklif etmiştir.

Emin Aslan Tokat (Denizli), orman kanununun gayesine uygun tarzda atılmakta olan adamların biraz daha hızlandırılmasını, or-

sile verilmiştir. Hamza Erkan (Afyon) ecnebi mütehassıslardan istifade edilip edilmediği sualine Vekil müsbet cevaplar vermiştir.

manlardan azami derecede faydalanmak için önce ormanların tahdid, sınırlanması, amenejman ve teşcir işlerinde daha enerjik hareket edilmesini söylemiş ve Elemen meselesine temas ederek Ziraat Vekâletinden ayrıca bazı temennilerde bulunmuştur.

İbrahim Kocaali, bugünkü korman ve orman teşkilâtına temas ederek bazı temennilerde bulunmuştur. Bunu müteakib Ziraat Vekili Muhlis Erkmen kürsüye gelerek, yaralama suretile yapılan tahribatın tamamile takib edildiğini ve edileceğini, yakacak meselesinde orman umum müdürlüğünün hassasiyetle üzerinde durduğunu, yakacak hususunda daima kolaylıkların denetip edilmiş ve edilmekte bulunduğunu, orman kanununun bazı maddelerindeki fomahitelerin kaldırıldığını, köye kadar gidilerek köylüden beyanname istendiğini ve maktalar göstermeye çalışıldığını, orman kannuna tekaddüm eden yıllarda odun için ruhsatiye verilen nisbet iki buçuk, üç milyon kental iken kanunun tatbikinden sonra bu miktarın yirmi milyon kentali geçtiğini, kaçakçılığın önlenildiğini söylemiş ve baltalık usulü ile idare edilen ormanlarda ormanların yazın kesilmesinin doğru olamayacağı sebeplerini izah ve ormanlarda yangın menetmek için ayrıca alınması lâzım gelen tedbirlere temas ettikten sonra, nakliyat meselesine işaretle esasen ucuz tarife ile taşındığını ilâve etmiştir.

Muhlis Erkmen bundan sonra, ormanların tahdid, amenejman ve teşcir işlerine temas ederek, tahdid işinde daha hızlı hareket edilmemesinin ve amenejman işinde de havadan fotoğraf almaya bugünkü şartlar içinde imkân bulmadığını söylemiştir.

Muhlis Erkmen, bundan sonra, devlet orman işletmesinin halen 3.300.000 lirayı müteceviz bir sermayesi bulunduğunu ve bütçeye konulmakta olan 500.000 liradan da bu sermayeye, ilâve edildiğini söylemiştir.

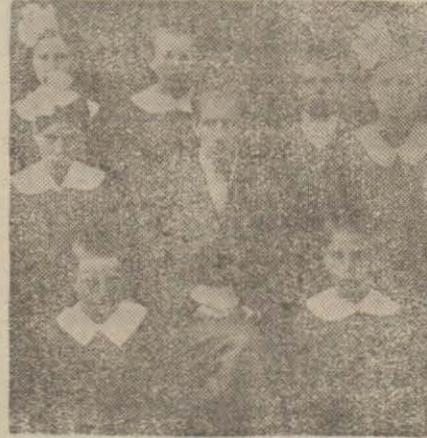
Memleket Haberleri

Termede

Karadeniz havalisinin bu güzel kazası her gün biraz daha güzelleşiyor

Terme Hususi — Lezzetli ve kazaz, patlatan pirinci ile meşhur olan bu şirin kazamız kendi adı ile mü semana ve Yeşilirmak deltasının de ğusundaki girintide denize dökülen Terme suyu vadisinde ve sahilden 5 kilometre içerdedir. Her yanı yeşillikler içinde göze çarpan bu küçük kaza merkezi 22 kilometrelik muntazam bir şose ile Çarşamba-dan Samsun'a gidilen yola irtibat peyda eder. Termeye bundan başka deniz cihetinden de münakale yapılmaktadır. Sekiz ilâ on ton hacmindeki küçük nakil vasıtaları Terme çayından kasabaya kadar sokulabiliyorlar. Bu nakil vasıtalarından bir kısmının altları düz nehir kayıkları oldukları için bol mısır yetiştiren ve bundan başka fasulye, nohud vesaine gibi maddelerin ihracında Terme kayıklarından azami istifadeler temin edilmekte ve bu gibi kayıklara mahallen «çirnik» ismi verilmektedir. Arazinin % 25' i yani 26 bin hektarı ormanlıdır. Geri kalan kısmı her türlü ziraate elverişli münbit arazi ve bir kısmı da mer'adır. Bu mer'alarda bol miktarda at sürüleri «yıldızlar» dolayarak ve yetiştirilmektedir. Termede keten ve kendir de ekilmektedir. Daha evvel mühim bir vaziyette bulunan kazada Cumhuriyet devrinde imar hareketleri başlamış bulunmaktadır. Terme Çarşamba şosesinin inşasından sonra bu şirin kasabaya yeniden taze bir hayat verilmiştir.

Terme çayı üzerinde ve Termeden Ünye'ye doğru 8 inci kilometrede idare hususiye tarafından yaptırılan iki büyük betonarme köprü Cumhuriyetin güzel eserlerindedir. Bundan başka Nafta Vekâleti tarafından yaptırılan 100 metre uzunluğundaki büyük köprü de muhtemem bir abide gibi Termeye ayrı bir güzellik vermektedir. Belediye ve hususi idarenin iş birliğile meydana getirilen eserlerle gün geçtikçe bu

Çatağanın Çakıl Köyü ilköğretim okulundan bu yıl 11 mecvud içinde 10 talebe mezun olmuştur. Resmimiz mektebin öğretmeni Tahir Demirkurdla mezun talebelere 7 isini gösteriyor.

Kuşadasında tren bir sağırı çığnedi

İzmir (Hususi) — Kuşadası kazasında Çamlık ve Selçuk istasyonları arasında bir tren kazası olmuştur. Sabahleyin saat 5.45 de Çamlık istasyonundan Selçuğa gelmekte olan 1364 No. lu marşandız katarı, demiryolu üzerinde gezinen Kolane Hasan oğlu Haydar Şenözere çarpmış ve sağ kolunun kırılmasına sebep olmuştur. Sağır olduğu anlaşılan Haydar, İzmir memleket hastanesine getirilmiş ve tedavi altına alınmıştır.

Bigadiç Çocuk Esirgeme Kurumu toplantısı

Bigadiç (Hususi) — Nahiye Çocuk Esirgeme Kurumu senelik toplantısını yaparak yeni idare heyetini seçmiştir. Bu seçimde çalışmalarını iyi gördülen eski idare heyeti aynen iptal edilmiş ve yeni sene bütçesi geçen senelerin 4 misline çıkarılmış, yardım tahsisatı artırılmıştır. Önümüzdeki aylar içinde Kurum gelirlerini artırmak için gerekli kararlar alınmıştır.

güzel kasabacık daha sevimli bir manzara iktisab edecektir. Hususi idarenin inşa ettirdiği beş derehane li modern okul binası kayde değer eserlerdendir.

İzmirde

54 yaşındaki baba 17 yaşındaki kızını 14 yerinden bıçaklayarak nasıl öldürdü?

İzmir (Hususi) — Ethem adında 54 yaşlarında bir adamın 17 yaşındaki kızını bıçaklayarak öldürdüğüünü kısaca bildirmiştim. Cinayetinin tafsilâtı şudur:

Birinci Aziziye mahallesinde Karakapı mevkiinde oturan Ethem oğlu Ethem sinirli bir adamdır. 17 yaşında Münevver adında bir kız vardır. Münevver babasının evlenmesi hususundaki kararlarına kulak asmamakta ve müstakbel olarak babasının bulduğu nişanlıyı beğenmemektedir. Ethem, kızının oturdukları ev sahibinin oğlu olan Sabri ile evlenmesini münasib görmekte, bu birleşme sayesinde mes'ud bir aile yuvasının kuracağına sanmaktadır.

Münevver ise pek erkenden evinden çıkarılmak istediğine kanidir ve gizliden gizliye sevdiği ve alâka peyda ettiği Ali adında bir delikanlı da vardır.

Genç kız evvelki gün babasının evinden kaçarak Alinin evine gitmiş ve geceyi orada tıpkı bir Tanrı misafiri gibi geçirmiştir.

Bir genç kızın evine gelmemesini namus meselesi, aile şerefi telâki eden Ethem ertesi sabah yanına kızını nişanlamak istediği Sabriyi de alarak Münevverin kaçtığı eve gitmiş, Münevver bu sırada evde yalnız bulunduğundan zorla içeriye girip kızını almak istemiştir. Ethem kızına:

«— «Beraber gel, eve gidelim» demiştir.

Kız bir fırsatını bulup kaçmaya başlamış, kızının hareketlerinden fena halde sinirlenen Ethem Kâzım paşa mektebi civarındaki arsada Münevver'e yetişmiş, ikisi boğuşmağa başlamışlar ve bir hendeğe düşmüşlerdir. Neticede Ethem bıçağını çıkarıp kızına insafsızca saplamaya başlamış, kızını 14 yerinden yaralayıp öldürmüştür.

Katil babanın muhakemesi ağır cezada neticelenmiş ve 30 hapse mahkûm olmuştur.

San'ate dair

(Baştarafı 3/1 de)

Eskiler teşbihe büyük bir inhinmak ile rağbet ederlerdi ve bunun neticesile pek çok garibeler yanına onlardan daha çok bedialar yaratmışlardı.

Meselâ «Değil hale çeküp har-mangehi çarhüze bir gırbal. Hububatı nücumu zeb beşeb ta'sir eder mehtab»

Garibesini ki elbette bir lâtifeden ibaretti, yanında Baki'nin şu beyitlerine bakılın:

«Bezmi felekte örmüş idi zehre-saze çenk

İşü safada hürremâ handanî şadüman

Bu çarhu çenberide tutup devr usulünü

Deffafr mihr kılmuştu çehresin nihan»

San'atte eski ve yeni diye bir ayrılık yoktur, tek bir vasıf vardır: Güzellik... Meselâ Naf'inin muhteşem Bahar levhasında:

«Hubabü keş değil mestane ref-tar etmedn câyin

Düşüp başından olmuştur peri-şan tacüdestarı»

Beyti ne kadar eskirse eskisin, dünya kadar eskise bile, hiç yip-ranmayacak bir hayali zihinlerde, olanca parlaklığı ile uyandıracak bir bediadir.

Tanzimat edebiyatında da böyle değil midir? Koca Hâmid bütün eserlerinde böylece hayal zenginliğile bugüne kadar hattâ seksen yaşının ilhamlarıyla bizi mest-etmemiş midir? Dünyanın edebiyatı cedilde şairleri de böyle idi, bugünün genç nesli içinde de öyle şairler görüyorum ki Türk edebiyatına yeni bir hayat aşılacak üzeredirler. Onları fütura sevkedecek hücumlara değil, sanihalarında yeni bir şevk uyandıracak teşci'lere lüzum görmelidir; gayet tabiidir ki bunu ancak müstahak olanlara bahşederek olmaları da muvaffak olmaları kabiliyetini gösteremeyecekleri bir yolda devamdan tahzir eylemek şartile...

H. Z. Uşaklıgil

«Son Posta» nın spor tefriki: 62

Kara Ahmet

Güreş dedikoduları

Küçük deste pehlivanları ayaklarında partılar ve kisbetler oldu-ğu halde çeşitli bir surette kazan dübine dizilmeğe başladılar. Şakır şukur yağlanıyorlardı. Epeyce kalabalık idiler. Ahmed, heyecana tutulmuştu. Bir an evvel meydana çıkıp hasımlarile karşılaşmak istiyordu.

Deste güreşleri çabuk bitti, acemi çocuklar o kadar hızlı güreşiyorlardı ki, birbirini ardına galib ve mağlûb oluyorlardı.

Deste güreşleri başları kaldılar, bunlar öbüngün güreşeceklerdi.

Deste güreşleri bittikten sonra cazgır, meydana yürüyerek davul zurnaları susturdu ve bağırdı:

— Küçük ortaya güreşecekler meydana!...

Davul zurnalar tekrar sadalarını yükselttiler. Acı acı sesleniyorlardı. Pehlivanların sınırlarını geçiriyorlardı. Kara Ahmed, kazan dübine gelenlerin birincisi idi. Bunun peşinden diğerleri de gelmeğe başladılar.

Demir Hasan, Çorlulu Hüsmen, Cingene Kara Kaçan, Havzalı Ali, İstanbullu Hafız, Ahmed sırası yer almış dururlarken koşarak kazan dübine bir pehlivan daha geldi... Bunu gören Murad ağa, İsmail ağayı dişterek:

— Bana bak. Bak kim geldi?

Dedi. İsmail ağa, şaşırmişti. Bu, meşhur küçük ortacı Yıldırım Ahmeddi. Ruscuklu idi. Yıldırım Ahmed, küçük ortanın en ateşin pehlivanlarından idi. İsmail ağa Yıldırım Ahmed'i tanırdu. Fakat çoktanberi güreşlerde görmemişti. Murad ağaya cevap verdi:

— Kara Ahmedin bugün işi var. Kolay kolay bu, herifler meydana çıkmaz.

— Hepsî belâ bu, heriflerin...

— Şu ortada acemi acemi duran birisi var, o kim acaba?

— Bilmiyorum. Fakat ne kalıblı herif o be!

— Başaltı pehlivanına benziyor. Yüzünden Anadolu lu olduğu belli.

— Tam kendisi, görmüyor musun durumu...

— Kisbeti de bir yerden uydurmuş. Amma da dar ha!

— Bunlar Karakucakçıdır. Kolay götürürler onu; kalb kıya, fetine bakma?

— Böyle deme. Bu, heriflerin bazan ne aksileri çıkıyor...

— Evet bilirim...

— Bakalım cazgır, eşleri nasıl taksim edecek?

— Bari Ahmede ilk el hafif bir pehlivan düşmüş olaydı.

— Şu Anadolu luyu verse ona...

— Çok güzel olur. Ahmed, onu çabuk çıkarır meydandan...

Diye konuşurlarken, cazgır eşleri tutmağa başladı. Bir tesadüf eseri olarak Havzalı Aliyi Kara Ahmede eş verdi.

Demir Hasan, İstanbul'ya verdi. Cingeeyi, Çorlulu Hüsmene, Yıldırım Ahmed'i de, Madralıya eş tuttu.

Madralının ismi de Ahmed'di. Bu, Madralı da sonra Kara Ahmed gibi başpehlivan olmuş meşhur pehlivanlarımızdandır.

Madralı, kazan dübine en geç gelen olmuştu. Yıldırım Ahmedin birkaç dakika sonra peşini kovalamıştı.

Cazgır, eşleri tuttuktan sonra şöyle bir etrafına baktı. Fakat çok geçmedi. Yıldırım Ahmed, cazgıra çıkıştı:

— Usta! Haksızlık ba...

— Neden?

— Kara Ahmede verdiğin eş, haksızlık...

Yıldırım, Anadolu luyu hiçe saydığından Kara Ahmed gibi bir pehlivana böyle güreş bilmez bir adamı verdiğinden dolayı söylenti yordu. Yıldırım görünüşe nazaran itirazda haklı idi. Kara Ahmed, küçük ortanın az ve çok ehemmiyet almış bir uzvu idi. Kara bir güreşçi ile güreşecek, eziyet çekmeden yenecek, sonra yorgun olmadan kendileriyle tutuşacaktı. Cazgır, Yıldırım Ahmede hiddetle:

— E! Ne yapalım?

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki haberler

Libyada mihver taarruzu

Almanlar Tobruğu almak istiyorlar

Rommel kuvvetleri İngiliz ordusu nun sol cenahını tehdit ediyorlar

Giritteki paraşütçüler

Londra, 29 (A.A.) — Mihver kuvvetleri Ayné Gazala cenubunda İngiliz mevzilerine yaklaşımlar ve hücumda bulunmuşlar ise de zayıfla püskürtülmüşlerdir.

Londra, 29 (A.A.) — Libyada Mihver taarruzu kuvvetli bir mukavemetle karşılaşmıştır.

Sahilden 60 kilometre cenubda Birihakemin şimali kısmında zirhli kit'aların çarpışması devam etmektedir.

Mihver kuvvetleri iki koldan taarruz etmektedirler. Müsademeler şiddetli olmakta ve geniş bir sahayı kaplamaktadır.

Netice henüz belli değildir. Düşmanın Birakeme hücumu zayıfla tardedilmiştir.

Londra, 29 (A.A.) — Royterin salâhiyetli mahfellerinden öğrendiğine göre Rommel kuvvetleri İngiliz ordusunun sol cenahı için bir tehdit teşkil etmektedir.

Kahire, 29 (A.A.) — Royterin bildirdiğine göre Libyada hareketin gelişmesinde memnuniyetsizliği mucib olacak hiçbir sebep yoktur.

Londra, 29 (A.A.) — Britanovannın askeri muhabiri şunları yazmaktadır:

General Rommelin ilk hedefi Tobruk'tur. Bu suretle Mısır tehdit altına alabilir.

Rommel'in Tobruk'ta geride bırakan bir kere daha ıleriye atılması ihtimali pek azdır.

Rommel'in emri altında 450 tank, 190 tank topu, 150 ağır top, altı piyade tümeni bulunduğu sanılmaktadır.

Auchinleck hava üstünlüğünü temin etmiştir. Diğer kuvvetler müsavi gibidir.

Almanlar Giritte külliyetli mik tarda paraşütçü bulundurmaktadırlar. Bunların Rommel taarruzunda rol almaları beklenmektedir.

Harkofta esirlerin miktarı gittikçe artıyor

Mihver tayıyareleri, Rus kuvvetlerini durmadan dövüyorlar

Vişi, 29 (A.A.) — Berlinde gelen en son haberlere göre Harkof cephesinde elde edilen esir ve malzeme gitgide artmaktadır.

Mihver hava kuvvetleri durmadan düşman kuvvetlerini dövmektedirler. Donetz nehri üzerinde birçok itibak noktaları kesilmiştir. Sovyet tebliği ne diyor?

Moskova, 29 (A.A.) — Royter: Bu sabahki Sovyet resmî tebliği: İzyum Barenkova şiddetli düşman tank ve piyade hücumları püskürtülmüştür.

Çarşamba günü 28 Alman tayıyaresi düşürülmüştür. 18 Rus tayıyaresi kayıbdır.

Meksika Mihvere harb ilân etti

Meksika, 29 (A.A.) — Meksika hükümeti Japonya, İtalya ve Al-

Libyada mihver iki koldan taarruz ediyor

İngilizler, bu taarruzların ağır zayıfla püskürtüldüğünü söylüyorlar

Kahire, 28 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri Umumi Karargâhının 28 Mayıs tarihli tebliği:

Libyada dünkü Çarşamba günü sabahleyin erkenden başlayan tank muharebesi bütün gün devam etmiştir.

Düşman kuvvetleri başlıca iki kola ayrılmıştı. Bunlar «Bir Hakeim» in şimali kısmında zirhli kuvvetimizin şiddetli taarruzuna uğramışlardır. Büyük bir sahada cereyan eden bu muharebelerin neticesi hakkında henüz bir tahminde bulunmağa imkân yoktur. Düşman zirhli kuvvetleri tarafından «Bir Hakeim» müdafaa tertibatına karşı yapılan taarruz geri püskürtülmüş, düşman kayıplara uğratılmıştır.

Gündüz «Gazala» nin cenubundaki mevzilerimiz olduğu gibi muhafaza edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri bütün gün düşmana taarruz etmişler, düşman nakliyatına durmadan hücum etmek ve kit'alarımıza karşı yapılan düşman akınlarının muvaffakiyetle yolunu kesmek suretile kara kuvvetlerimizi desteklemişlerdir.

İtalyan tebliği
Roma, 28 (A.A.) — İtalyan ordularını umumi karargâhının 27 numaralı tebliği:

Şimali Afrikada mihver hava kuvvetleri tarafından şiddetle bombalanan düşman kit'a ve zirhli taşıt toplulukları dün büyük kayıplara uğramıştır. Tobruk mevkiî ile düşmanın gerilerindeki hava meydanlarına ve şimendifer tesislerine de muvaffakiyetle taarruz edilmiştir.

Alman hususî tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
müttefik silâhlarının büyük bir zaferle neticelenmiştir.

Düşman tarafından yapılan son hafifletme taarruzları çember içine alınan orduların akıbetini de göstermektedir. Şimdi yalnız müferid gruplar henüz mukavemet etmektedir. Bunların imhasına devam olunmaktadır. Şimdiye kadar elde edilen rakamlara göre 165.000 esir, 517 tank, 1180 top, binlerce kamyon ve at ve muazzam miktarda harb malzemesi alınmıştır. Bu rakamlar durmadan artmaktadır.

Hava kuvvetlerinin yardımı
Berlin 28 (A.A.) — Harkof civarında bölgevi kit'alarından mürekkep büyük kütlelerin çember içine alınması ile neticelenen çetin muharebeler esnasında bilhassa 87 Yunkers ve 88 Yunkers tipinde pike tayıyare filoları, teşekkül eden muhtelif cepheelerde kit'aları ve toplu bir halde bulunan araba ve tankları durmadan bombalamışlardır. Alman tayıyareleri mütemadiyen düşmanın mukavemet yuvalarına hücum ederek isabetli bomba atışları ile düşmanın muharebe kabiliyetini kırmışlardır. Alman ipke tayıyarelerinden bazıları taarruzları esnasında yere birkaç metrelik mesafeye kadar inerek son bombalarını atıktan sonra bölgeviklere otomatik silâhları ile ateş açmışlardır.

İtalya Kral ve veliahdine mukabele

(Baştarafı 1 inci sayfada)
sız kuvvetlerini teftiş edeceği haberi alınmaktadır. Bu olaylar Nis ve Korsikanın ıgali tehdidine bağli gibi sayılmaktadır. Bundan başka Mussolininin Vichy hükûmetine daha kat'i ifadeli ikinci bir nota gönderdiği de iddia edilmektedir.

İki Generalin teşebbüsü
Bern 28 (A.A.) — İsviçrenin diplomatik mahfellerinde söylenildiğine göre General Weygand, İtalyanların Nis, Korsika ve Tunus üzerindeki taleplerine karşı ko-

nulması için Mareşal Petain ile Vichy hükümeti nezdinde şiddetli teşebbüslere girişmiştir. Geçenlerde bir Alman kalesinden kaçmış olan General Jiro'nun da aynı

şeyi yapmış olduğu sanılmaktadır.

İkinci cephe

Ruslar ikinci cephenin açılması için tazyika başlamışlar

Vişi, 29 (A.A.) — Nevyorktan haber alındığına göre Sovyet Rusya Avrupa'da ikinci bir cephenin süratle açılması hakkında Londra ve Vaşingto'da tazyik sera etmekte imiş.

mektedir. Bazı mahfellerde hasıl olan kanaate göre Chateaux Roux'da Fransız kit'alarının Mareşal Petain tarafından teftiş geç-

en hafta İtalyan hududunda kit'aların teftiş eden Kral Victor Emmanuel'in bu hareketine Vichy'nin bir cevabı sayılabilir.

General Vavelin beyanatı ve mesajı

Artık vazife doğu Hindistan ordusunda

Yeni Delhi 28 (A.A.) — General Wavelin Birmanya hududuna yaptığı ziyaretten Dehiye dönmüştür.

General basına, General Alexander kuvvetlerinin şimdi Hind hududuna ulaştıklarını söylemiş ve Japonların Hindistanı istila için yapacakları her teşebbüse karşı koymanın artık doğu Hindistan ordusuna aid bir vazife olduğunu belirtmiştir.

General Wavelin Birmanyadan çekilen ordu mevcudunun sayısı hakkında tam bir rakam verebilecek vaziyette olmamasına rağmen Birmanya'ya gönderilen İngiliz ve Hind kuvvetlerinin beşte dördünün geri geldiklerini de bildirmiştir.

General Vavelin beyanatı ve mesajı

Artık vazife doğu Hindistan ordusunda

Yeni Delhi 28 (A.A.) — General Wavelin Birmanya hududuna yaptığı ziyaretten Dehiye dönmüştür.

General basına, General Alexander kuvvetlerinin şimdi Hind hududuna ulaştıklarını söylemiş ve Japonların Hindistanı istila için yapacakları her teşebbüse karşı koymanın artık doğu Hindistan ordusuna aid bir vazife olduğunu belirtmiştir.

General Wavelin Birmanyadan çekilen ordu mevcudunun sayısı hakkında tam bir rakam verebilecek vaziyette olmamasına rağmen Birmanya'ya gönderilen İngiliz ve Hind kuvvetlerinin beşte dördünün geri geldiklerini de bildirmiştir.

Generalin bugün negredilen mesajı General Alexander ordusunu tebrik etmektedir. Mesaj şöyle de mektedir:

«Bu son aylar zarfında esas vazifemiz, Hindistan müdafasının takviye ve teşkilâtlandırılması için Japonları geciktirmeğe matuf bulunuyorduk. Sizler bu vazifeyi çok büyük muvaffakiyetle ve cesaretle bitirdiniz. Bu kadar iyi surette basardığımız bu büyük vazife için size teşekkür ederim.»

Almanlar birçok müttefik gemisi batırdıklarını bildiriyorlar

Berlin 28 (A.A.) — Resmî tebliği:

İngilterenin cenub sahilinde hafif muharebe tayıyareleri düşmanın bir ileri karakol gemisini batırmışlardır.

Alman denizaltıları muhtelif deniz kesimlerinde muvaffakiyetle faaliyetle bulunmuşlardır. Şimal ve merkezî Atlantik denizaltılarımız sâki bir muhafaza altında giden bir kafileye mensub 14000 tonluk üç vapur batırılmış ve üç vapuru daha torillemişlerdir. Bunların batıp batmadıkları görülememiştir.

Şimali Amerikannın şark sahilinde açığında, Caraip denizinde ve Misisipi açığında denizaltılarımız 26500 tonluk 8 vapur batırılmış ve 4 vapuru torpille ciddi hasarlara uğratmışlardır. Martinik adası civarında bir denizaltımız bir Amerikan muhribini torpillemişse de destroyerin ön kısmı delinmiş olmasına rağmen civarda bir limana kadar gitmiye muvaffak olmuştur.

Akdenizde, bir denizaltımız kuvvetli bir himaye altında seyreden bir petrol gemisine 2 torpil isabet ettirmiş ve İngiliz takviye kit'alarını taşıyan iki gemiyi de tam iki isabet kaydetmiştir.

Şimal Buz denizinde bir denizaltımız Mumanska gitmekte olan bir kafileye dahil 8000 tonluk bir vapuru batırılmıştır. Bu suretle yapılan bu hareketler neticesinde topyekûn 48500 tonluk vapur batırılmış ve 10 ticaret vapuru da torpillemiştir. Bunlar batması sayılabilir.

İkinci cephe

Ruslar ikinci cephenin açılması için tazyika başlamışlar

Vişi, 29 (A.A.) — Nevyorktan haber alındığına göre Sovyet Rusya Avrupa'da ikinci bir cephenin süratle açılması hakkında Londra ve Vaşingto'da tazyik sera etmekte imiş.

mektedir. Bazı mahfellerde hasıl olan kanaate göre Chateaux Roux'da Fransız kit'alarının Mareşal Petain tarafından teftiş geçen hafta İtalyan hududunda kit'aların teftiş eden Kral Victor Emmanuel'in bu hareketine Vichy'nin bir cevabı sayılabilir.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

yef bölgesinden süratle yetmiştir. dikleri takviyeler karşısında ve ayrıca yaptıkları şiddetli karşı muharebelerinden sonra Timoçenko kuvvetleri daha fazla ilerliyemiyerek Almanların ikinci müdafaa hatları önlerinde duraklamak mecburiyetinde kalmışlardır.

Mareşal Timoçenko, her zaman söylediğimiz gibi, Sovyetlerin değerli ve malûmatlı bir komutanıdır ve son Sovyet - Fin harbinde isbat etmiş olduğu liyakatını Alman - Sovyet harbinin başladığı zamandanberi ayrıca edindiği geniş tecrübelerle daha tekemmül ettirmiş olması da tabiidir. Bu nunla beraber, Mareşal Timoçenko nasıl geçen 1941 sonbaharı ni-

hayetlerinde de bu sevk ve idare hatasının bir değerini yapmak suretile Harkof şark muntakasına taarruz eden ordusunun cenub kanadını teşkil eden ehemmiyetli kuvvetlerin öylece Alman taarruz ve kısıklı tarafından kapılıp sıkıştırılmasının önünü alamamıştır. Bunun sebebi, hiç şüphesiz has-

min bir parça istihkak edilmesi. Onun sevklice ve tabiiye saha-

larında tatbik edelmekte olduğu usul ve şekillerin devamlı bir tarzda gözönünde bulundurulması ve bu suretle kuşatırken kuşatılmamağa, çevirirken çevirilmemeğe dikkat hususundaki büyük kaide-

nin unutulmuş olmasıdır.

Mareşal Timoçenko, öyle zannedilmektedir, ki yukarıda zikri geçen kuvvetlerle Harkof şarkındaki Alman ikinci hattı karşısında duraklamak mecburiyetinde kalmamağın muhtelif bölgelerden celtetmiş olduğu ihtiyaçlar veya yeni kuv-

vetlerle cenub kanadında ayrı bir taarruz grubu teşkil ve bu gruba İzyum bölgesinden Harkof doğusundaki Alman mevzilerini kuşatacak ve hilele tahrik etmiş ve tam bu esnada yani 18 Mayısta aynı maksadla İzyum - Barvenkovo muntakası dahilinde toplanan ve daha seri hareket eden Alman - Macar - Rumen karşı taarruz grubunun tevcih eylediği çember dahiline kısılarak kuşatılmak isterken kuşatılmıştır.

Kıyasıya para harcayanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İşte 300.000 senelik mazi yirmicinci asrda beşeniyli bu seviyeye çıkarabildi. İnsan oğlunun marifetlerini saymağa lüzum yok. Onların neticelerini her gün görüyoruz.

Bittabi bu gibi insanların birbirlerine mekileri terketmek üzere zengin veya fakir düştükleri de görülecektir. İyi insanlardan zengin olanların servetleri çok defa onların buldukları memleket ve hatâ dünyaya şeref ve refah verir. Bittabi kötü insanlardan da zengin olanlar olacaktır. Bunlar egoistlerdir. Saadeti yalnız kendilerine hasrederler. Ve şahıslar için kıyasıya para sarfederler. Onlar, etrafindakilerle ve ızdırab ve yoksulluk çekenlerle alâkaları olmayacak derecede hissizdirler. Bunlar yola gelemez, insanlık hisleriyle doğmıyanlara bir şey yapılamaz. Onlar felâketlerini ve batacakları çukurları kendileri hazırlarlar. Bunlara ne vergi, ne ceza hiçbir şey kay' etmez. Ancak kendi cezalarını kendileri verebilirler. Çünkü bunlar ekseriya ortaya çıkmazlar ve tanımazlar. Yalnız tevâtür ve suizanlar mahiyetlerini bir dereceye kadar ortaya koyar.

Meşhur eski Türk filozoflarından Hekim Anaharsis bundan 2.500 sene evvel Pazarları insanların birbirini aldatması için kurulmuş bir tuzak sayıyor. Ben Pazarların 2.500 sene sonra da böyle olacağına kâilim. Lâkin unutulmamalı ki bu pazarlara katılan namuslu alıcı ve satıcılar da çoktur. İşte memleketler namuslu insanlarla yaşar ve kurtulur. Cemiyet tarihimiz geçmiş asırlarda Türk pazarlarının namuslu şahiblerinin muameleleri menkibelerle doludur. İşte iyi ve namuslu insanlar daima böyle nadir bile olsa var olan iyi ve namuslu şahısların karşısındadır. Herkes aradığını her zaman karşısında bulur.

Para insanı mes'ud eder mi? Hayır. Para insanı yükseltir mi? Hayır. Alçaltır mı? Eğer buna lâyük değlise evet. Bir gün Lord Bayron'un bir dilenci para ister. Yanında ki dotuna şöyle der:

«Ben dilenciye sevmem ve ona para vermek isterim. Zira çalışmadan kazanmak ister. Parayı da sevmem. Zira buna lâyük olmıyan ad-

insanları bu sayede cemiyete sokar.

Şekil ve tarz ne olursa olsun bugün ortada bir hakikat vardır: Almanlarla müttefikleri, Mareşal Timoçenkunun ehemmiyetli kuv-

vetlerini İzyum muntakasında çevirmişlerdir ve 25 Mayıs tarihli tebliğlerinde çevrilen kuvvetlerin içlerinde büyük zirhli birlikler de bulunmak üzere üç Sovyet ordusundan mürekkep mühim bir kütle olduğunu tasrih eylemişlerdir. Buna göre, çevrilen bu Sovyet kuvvetlerinin, Mareşal Timoçenko'nun Harkofa karşı ilk evvel, yani 12 Mayısta taarruz geçirmiş olduğu 20 piyade, 3 süvari tümeni, 15 zirhli tümeden başka ordular da anlaşılmalıdır. Zira, bir ordu iki ilâ üç kolordudan, yani dört ilâ altı piyade tümenle diğer birliklerden mürekkebirdir. Bir Sovyet ordusunu üç kolordulu kabul edersek üç ordu on sekiz piyade tümeni eder, ki eğer bunlar ilk kuvvetlerden alınmış olsalar cepheye hiç kuvvet kalmaması lâzım gelir.

Almanlar, gerek 25, gerekse 28 Mayıs tarihli tebliğlerinde çember içine alınmış Sovyet kuvvetlerinin doğuya doğru kendilerine bir yol açarak kurtulabilecek maksadla çok büyük gayretler sarfettiklerini, çok şiddetli hareketler ve taarruzlar yaptıklarını, fakat bu hareketlerle taarruzlarını kâmilan akim kaldığını bildiriyorlar. Aynı zamanda, bundan evvelki çevirmelerde de yapmış oldukları ve hile çemberi mütemediyen daraltmağa ve dar sahalarda sıkışık kalmış olan Sovyet kuvvetlerini bir taraftan hava kuvvetlerinin devamı bombardımanlarla ve makineli tüfek ateşleriyle, o bir taraftan da Alman, Macar, Rumen kuvvetlerinin şimalden, baidan ve cenubdan yaptıkları şiddetli taarruz ve hücum hareketleriyle imha etmeğe uğraştıklarını ilâve ediyorlar.

Hasım taraflardan birinin çemberi bertaraf ederek mahsur kuvvetleri kurtarmak için, diğerinin de bunu önliyerek çember dahilindeki kuvvetleri imha veya esir edebilmek için muharebe sahasına mütemadiyen yeni kuvvetler sürmekte olduklarını ve bu suretle Harkof çevirme meydanı muharebesinin daha büyük bir askeri hareket haline inkılâb etmekte olduğunu gösteren deliller vardır, baskalım, olayları bekliyelim.

K. D.

Heydrich'in sıhhi vaziyeti vahamet kesbetti

Suikasd Berlin - Prag yolu üzerinde nasıl yapıldı?

Stokholm, 28 (A.A.) — Pragdan alınan bir telgrafta Heydrich'in yaralarının pek ağır olduğu kaydedilmektedir. Suikasd hakkında Berlinde yeniden beyanatta bulunulmuşsa da Zürihten alınan telgraflarda suikasdın dünkü Çarşamba günü saat 13 de Berlin - Prag yolu üzerinde yapıldığı tasrih edilmiştir.

Heydrich, büyük bir otomobilin içinde yanında yüksek Alman memurları bulmakta idi. Suikasdın o sırada yapılmış olması dikkatle şaşırtıyor. Çünkü Heydrich'in hangi yoldan gideceği ve hangi saatte seyahate çıkacağı ancak birkaç kişi tarafından bilinmekte idi.

Sıhhi durum vahim
Londra, 28 (A.A.) — Resmî Vişi ajansı Heydrich'in sıhhi durumunun şimdi vahamet kesbettiğini bildirmektedir. Bundan evvel hayatının tehlikede olmadığı söylenmişti.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
man taarruzu başarısız olmuştur.

Royter muhabirine göre
Moskova 28 (A.A.) — Röyterin hususi muhabirinden:

Nazilerin sayısız insan ve harb malzemesini öne sürmekte devam ettikleri İzyum - Barvenkovo cephesindeki büyük çarpışmanın ağır laştığına aid hiç bir alâmet görülmemektedir. Eğer Ruslar bu taarruzu durdurmağa muvaffak olurlarsa, bu hiç şüphesiz büyük bir silâh zaferi olacaktır. Çünkü Naziler, bu yeni taarruzlarının ilk büyük çarpışmasını kazanmak için imkânsız olan her şeyi bile yapmaktadırlar. Bu Alman taarruzu İzyum cephesinin en önemli kesimlerinden birinde kusmen durulabilmiştir. Bu da Rusların muvaffakiyetle başarılı karşılık taarruzları sayesinde olabilmıştır. Sovyet kuvvetleri burada mevzilerini sağlamlaştırmışlar ve ıslah etmişlerdir.

Bundan sonra topçu ve tanklarla desteklenen Rus kuvvetleri mevkie hâkim tepeleri ele geçirmişler ve birçok köylerin yakınına kadar taarruzlarını genişletmişlerdir. Naziler, Sovyet ıleri hareketini durdurmak teşebbüsü ile iki defa çok ağır kayıplara uğramışlardır.

İzyum - Barvenkovo istikametindeki çarpışmanın çok kanlı olduğu muhakkaktır. Çünkü Alman esirleri kendi hatlarında büyük deliller yapıldığını söylemekte söz birliği etmiş bulunuyorlar.

Gene bu cepheden bildirildiğine göre Alman hava kuvvetleri, uğradıkları kayıplar yüzünden pike bombardımanları hemen hemen tamamilen durdurmuş gibidir.

Bir şehir alınmış
Vaşington 28 (A.A.) — Moskova'dan gelen haberlere göre, bir Rus tank teşkilî Harkof cephesinin 150 mil uzağında Kızıldorudun sol yanına geçen düşman baskısını durdurmuştur.

Ruslar, İzyum cephesinin bazı kesimlerinde taarruzla geçerek bir şehri zaptetmişlerdir. Pek çok birlikleri ıleri sürülmüştür. Tank hi-mayesinde kılıçla hücum eden Kazaklar düşmanın mevzilerine girmişlerdir.

zak o cemiyeti telvis eder»

Bunun nasıl ölü alınmalı? Bence bunun önünü almak zordur. Onlar, ancak tabiat müdele edebilir ve ergeç lâyük oldukları akıbeti verir. Gene ayakta duranlar namuskarane çalışarak za kanaat edenlerdir. Gene bunlar mes'ud olur ve saadetleri saman alevi gibi birden parlayıp sönmür. Az lâkin öz ölüncüye kadar mes'ud olabilirler ve memleketi de dürüst ve kanaatkâr hallerle bahtiyar ederler ve kendilerini daima bahtiyar hissederler.

Meşhu bir filozofumuz şöyle demiştir:

«Ey faziletli hangi bir biçarenin sırtına yük oldun.»

G. O

GRİPİN

BAŞ - DIŞ - GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUK ALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ

Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser, İsim ve Markaya Dikkat. **GRİPİN** Yerine Başka Bir Marka Verilirse Şiddetle Reddediniz.

Son Posta

Yerebatan, Çatacağıme sokak. 20
İSTANBUL

ABONE FİATLARI

Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1400	750	400	150
2840	1220	710	270
2700	1400	800	300

Türkiye Yunan Ecneb:

Abone bedeli peşin. Adres değiştirilmez 25 kuruştur.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilavesi lazımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

SPOR

(Baştarafı 3/1 de)

Ünvan Tayfuroğlu, Nazmi Tüfekçi, Dr. M. Ali Aybar, Nc. Gree, Davit, Vahi, Yasumi, Dr. Nurettin Savcı, Ali Hiza, Cemil Uzunoglu, Sadık Butter, Field, Y. Skindris, Üntaş, Enis, Prof. Allen, Neriman Tekil, Agopyan, Sudi; Devecis, Kangelidis, Klopstok, Cüneyyit, Turgut, Kesim, Besim.

Eski bir sporcumuz evlendi
Eski sporcularından Hendek müd. delumumisi Osman Kavrak ile Bayan Leylâ Dikmenin düğünleri dün akşam Taksim Belediye gazinosunda yapılmıştır. Düğünde bir çok sporcu davetliler bulunmuş. Tur. Yeni evlilere saadetler dile - riz.

FRENGİ

ve
Beloğukluğu
na tutulmamak için
EN İYİ İLAÇ:
Protejindir.

TIYATROLAR

Meşhur illizyonist profesör
ZATİ SUNGUR

Beoğulunda «SES» sinema ve tiyat. rosunda her akşam yeni numaralar. rından müteakik zengin programa devam. edecektir.

TESİRİ KAT'I

TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ

İdris Müshil

(GAZOZLU)

LİMONATASI

Lezzeti Hoş •• içimi Kolay

MARKASINA DİKKAT: Fiyatı 60 kuruş.
Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir.

RADYO

CUMA 29/5/942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Karışık program (PL), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (PL), 8.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Oyun havaları, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil heyetü, 18.40: Hafif parçalar (PL), 19: (Kıtapsevnenler saati), 19.15: Genç bestekârlar Fark, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klasik Türk müziği, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Mahur makamından şarkılar, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

Dağıtma ofisi umum müdürlüğünden:

Dağıtma Ofisi merkez kadrosu için 100.260 lira ücretli memuriyetlere müsabaka ile memur alınacaktır.

Müracaat edceklerin memurun kanunun 4 üncü maddesiyle tayin olunan vasıfları haiz olmaları şarttır.

Yüksek iktisad ve ticaret tahsilini bitirmiş olanlarla ticaret ilseleri mezunları, resmi ve hususi iktisad, ticaret, maliye ve sanayi müesseselerinde vazife görmüş olanlar ehliyetlerine göre terohun alınır. Bu gibilere 3656 ve 3659 numaralı kanun hükümlerine göre ve milli koruma kanununun 6 ncı maddesiyle tasrih olunan müteakip hakları mahfuz olarak tayin olunur. Müracaatlar Ankarada Dağıtma Ofisi Umum Müdürlüğüne ve taşrada vilâyet İşe Müdürlüklerine yapılmalıdır.

Müsabaka ve imtihan günleri ve şartları ayrıca ilân edilecektir.
(3773.5800)

Antalya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığından:

Antalyada inşa olunacak stadyum inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

- 1 - Keşif bedeli otuz beş bin liradır.
- 2 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
 - a - Proje.
 - b - Keşif cedveli.
 - c - Keşif hülâsa cedveli.
 - d - Mukavele projesi.
 - e - Yapı işleri fenni şartnamesi.
 - f - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 - g - Eksiltme şartnamesi.

Şartname ve evrak keşfiye Antalya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığında ve Nafla Müdürlüğünde görülebilir.

3 - Eksiltme 8.Haziran.942 Pazartesi günü saat 11 de Yenikapı caddesinde bölge binası içinde toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulü ile ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girebilmek için istehlillerin bel bin altı yüz elli liradan ibaret teminat yatırmaları ve ayrıca aşağıdaki vesikaları getirmeleri şarttır:

- a - Bu işe girebileceğine dair Nafla vesika komisyonundan alınmış ehliyet vesikası.
- b - Cari seneye aid Ticaret odası vesikası «5653»

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 23 / Mayıs / 1942 vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	72.606.213	Lira 102.126.446,84
Banknot		» 6.207.785,—
Ufaklık		» 269.159,83
Dahildeki muhabirleri		108.603.389,67
Türk lirası	» 559.702,64	559.702,64
Hariçteki muhabirleri:		
Altın: Safi kilogram	23.141.531	Lira 32.550.274,18
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		» —
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri		» 65.730.088,92
Hazine tahvilleri:		98.280.363,10
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.563,—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat		» 23.790.220,—
Senedat Cüzdanı:		134.958.343,—
Ticari Senetler		Lira 318.584.873,39
Esham ve tahvilât cüzdanı:		318.584.873,39
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı)		
(yeni karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle))		Lira 45.192.261,93
(Serbest Esham ve Tahvilât)		» 10.427.628,06
Avanslar:		55.619.889,99
Altın ve döviz üzerine avans		Lira 3.121,22
Tahvilât üzerine avans		» 7.230.896,15
Hazineye kısa vadeli avans		» —
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		» 227.000.000,—
Hissedarlar:		4.500.000,—
Muhtelif:		» 12.728.335,62
		Yekûn 968.068.914,78

PASİF

	Lira	Lira
sermaye		15.000.000,—
İhtiyat akçesi:		
Adli ve fevkalâde		Lira 2.412.135,73
Husulî		» 6.000.000,—
		15.412.135,73
Tedavüldeki banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat		Lira 158.748.563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		» 23.790.220,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle ilâveten tedavüle vazedilen		Lira 134.958.343,—
Reeskont mukabillî ilâveten tedavüle vazedilen		» 288.509.000,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabillî 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen		» 127.500.000,—
		596.958.343,—
MEVDUAT:		
Türk lirası		Lira 57.751.126,92
Altın: Safi kilogram	877.422	» 1.234.164,05
		98.985.290,97
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabillî tevdi olunan altınlar:		
Safi kilogram	55.541.930	» 78.124.167,90
		78.124.167,90
Döviz Taahhüdâtü:		
Altına tahvilî kabul dövizler		Lira —
Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri		» 24.792.451,87
Muhtelif		» 144.796.525,31
		24.792.451,87
		144.796.525,31
		Yekûn 968.068.914,78

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine avans % 3

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık maktu	500 kuruş
1 ncı sahife	400 »
2 ncı sahife	250 »
3 ncü sahife	200 »
4 ncü sahife	100 »
İç sahife	60 »
Son sahife	50 »

TOPRAK EKİLİR MAHSUL VERİR KUMBARA BESLENİR SAADET VERİR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır.

1942 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira	40 » 100 »	= 4000.— »
3 » 1000 »	= 3000.— »	50 » 50 »	= 2500.— »
2 » 750 »	= 1500.— »	200 » 25 »	= 5000.— »
3 » 500 »	= 1500.— »	200 » 10 »	= 2000.— »